

Przedpłata
na „Głos Narodu“ wynosi:
w Krakowie: miesięcznie
kor. 2.—. Za odosłanie do
mieszkańca dopłaca się 40
halerzy miesięcznie.
Adres Administracji: Gar-
barska 7.
Biuro: Aljano: Szewska, 13.
Numer pojedynczy zwykły:
10 hal.
Numer z poprzednich dni:
20 hal.

OZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR KIERUJĄCY: KAZIMIERZ EHRENBURG.

Przedpłata
na „Głos Narodu“ wynosi:
Na prowincji: miesięcznie
kor. 2.40. W państwie nie-
mieckiem kwartalnie: 10
koren. W innych państwach
kwartalnie: kor. 12.—.
Adres Redakcji i Admini-
stracji: Garbarska 7.
Telefon Nr. 309.

Numer niedzielny lub nu-
mer z dodatkiem powieścio-
wym 16 halerzy; numer na
prowincji o 2 hal. drożej.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje przedsiębiorca tego działu p. Karol Armatowicz, w biurze inseratowym „Głosu Narodu“ przy ul. Szewskiej 1. 13, pod zarządem p. Ignacego Plesnara. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 halerzy. Nadesłane po 40 halerzy od wiersza za każdy raz. Śluby, nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje w Łwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukas, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38, Société Mutuelle de Publicité, A. Lorette direc-
teur, rue Coumartin.

Nr. 158.

Kraków, Poniedziałek dnia 15 Lipca 1901.

Rok IX.

ZAKONY A USTAWA O KONGREGACJACH.

PARYŻ 13 go. Do „Temps“ donoszą z Rzymu, iż przełożeni zakonów francuskich, przebywający obecnie w Rzymie, mają częste konferencje z wielu kardynałami.

Jak mówią, część zakonów będzie prosiła o autoryzację rządową, której domaga się nowa ustawa. W szczególności mają to zamiar uczynić: Lazarysty, chrześcijańscy bracia szkolni, Dominikanie, Benedyktynie, „les pères blancs“ i „Oblats de la Marie“.

Prośby o autoryzację nie wniosą: Jezuici, Redemptoryści i Assumpcjonści.

Do „Figara“ donoszą, że generał zakonu OO. Benedyktynów otrzymał od cesarza Wilhelma pozwolenie, aby po wejściu w życie we Francji ustawy o kongregacjach, klasztory ich przeniosły się do Niemiec.

Najbliższy okres parlamentarnego życia we Francji będzie wielce interesujący ze względu na autoryzację przez Izbę deputowanych tych stowarzyszeń duchownych i zakonów, które o tę autoryzację będą się starały.

Według brzmienia ustawy autoryzacja każdego zakonu musi być dokonana w drodze osobnej ustawy. Podania mają się wnosić przez ministerjum spraw wewnętrznych, które ze swej strony będzie je przedkładało Izbie ze stosownymi wnioskami na udzielenie lub nieudzielenie autoryzacji.

Przy obecnych stosunkach panujących we Francji, przy niesłychanym rozwieleniu się zżydziałego masonstwa i równie zżydziałego socjalizmu, żadnej zdaje się nie ulegać wątpliwości, że niektóre zakony nie zdołają uzyskać rządowego upoważnienia. «Potężny, na zaufaniu ludności oparty» rząd Waldeck-Rousseau drży przed umoralniającym i oświecającym wpływem, jaki wywierają zakony na katolików francuskich. Zwłaszcza Jezuici, Assumpcjonści i Dominikanie wprawiają liberalno-socjalistyczne żydostwo w febryczną drżączkę. Wobec tego trudno mieć nadzieję, aby tym trzem zakonom dozwolono na dalszy pobyt pod błogosławionymi rządami czerwonego sztandaru, talmudu i masonskiej kielni.

Inne stowarzyszenia duchowne i zakonne mają wszakże pewne widoki autoryzacji i trudno przypuścić, aby się o nią nie podały. Chodzi tu wszakże o dalsze szerzenie tych idei, przeciw którym jest właśnie wymierzone ostrze niesłychanej, barbarzyńskiej i niecywilizowanej ustawy o kongregacjach. Nie wątpimy też, że zakony podejmą rękawicę, rzucaną im przez rząd Waldeck-Rousseau i, dostawszy rządowe upoważnienie, będą w dalszym ciągu prowadziły swoją dobroczynną działalność. Na tej ciężkiej drodze nieraz się zapewne spotkają z przeszkodami i szykanami, których im nie poszczędił zuchwałe poparcie żydów masonstwo, nieraz socjalistyczni denuncjanci będą przeciwko nim podjudzali ludność i władze, lecz to nie powinno odstraszać zakonników od pracy. Ufni w słuszność swej sprawy i moralne poparcie całego świata chrześcijańskiego, niech toczą bój z niewiarą a dobra sprawa musi kiedyś odnieść zwycięstwo.

Handel byłem między Austrią a Węgrami.

Otrzymujemy następujące pismo:

„Według urzędowych wykazów miesięcznych do-

wieziono w miesiąc maju b. r. z Węgier do Austrii:	
wółów do zabicia	17 329
byków „ karmy	90
byków „ „	46
krów „ zabicia	1 804
krów „ chowu	963
byków „ zabicia	1 928
bawółów „ „	411
„ młodych	1 028
cieląt „ „	2 656
owiec „ „	9 015
jagniąt „ „	1 181
wieprzów tucznych	30 101
„ chudych	28 745

Wywóz z Austrii do Węgier ograniczył się w tym

miesiącu na:	
wółów do zabicia	58
„ „ chowu	60
byków „ „	42
krów „ „	53
cieląt „ „	17
owiec „ „	25
jagniąt „ „	849
wieprzów chudych	322

Jakkolwiek słów niepotrzeba, aby dać dobitniejsze dowody rozwoju hodowli bydła na Węgrzech a zgnębienia tejże w własnym kraju przez zamknięcie granic, to przecie zadziwiająco musi uderzyć, że u nas w Galicji sprawy tej niema komu poruszyć i że spoczywa ona zupełnie w objęciach Morfousza, pomimo tego, że na różne sposoby starano się ją pchnąć naprzód. Koła kompetentne tak w Radzie państwa — gdzie jeden z posłów ludowych, jeszcze z początkiem marca b. r. ważne informacje w tej sprawie odebrał, a do dziś nie miał czasu się zająć, jako też i w sejmie nie są do poruszenia, aby raz rozpocząć handel wolny w należyty sposób i otworzyć bez żadnej podstawy zamknięte granice wolnego wywozu z Galicji, a chociaż przyobiscują, że granice otworzą, to już przed dwoma miesiącami do skutku przysię miało, to przecie do tej chwili wszystko nie naruszone spoczywa, bo Węgrzy tobie tak życzą i im to jest na rękę.

Zadziwiającem i niepojętym jest sposób tego postępowania już z tego powodu, że w Węgrzech, gdzie setki gmin jest zarazą dotkniętych, wolność wywozu nie śmie być zaprzeczona; nawet świn chudych t. zw. „Laufer Schweine“ 28.745 sztuk w miesiąc maja wysłali, a u nas żadnych wywozić się nie śmie. Żadne zatrzymanie w drodze nie jest dopuszczalne, a przeciwnie u nas w własnym kraju, gdzie zarazy żadnej nie ma i tylko otwarcie wolnego handlu i granic się oczekuje, żadne ministerjum nie uczyni w tym względzie nie chce, pomimo tego, że kraj miliony na tem traci i w coraz większą głądę zapada.

Najbardziej w oczy bijącym jest to, że Węgrzy już dziś przygotowują się i głoszą we wszystkich fachowych gazetach, że przy odnowieniu umów handlowych, swój handel trzodą dalej rozszerzyć muszą. — Krzyczą, że są uciśnieni, a każdy zdrowo myślący, musi, zastanowiwszy się nad tem żądaniem, przysięść do tego przekonania, że tu tylko to dałoby się uczynić, aby Węgrom zostawić zupełny chów trzody, a u siebie w kraju gałęź tę handlu całkiem zamknąć, a hodowców, gdy nie będą mieli skąd podatków opłacać, do emigracji zmusić.

Zwracamy się przeto do kół kompetentnych i miarodajnych, do Namiestnictwa, do ministerjum handlu, przemysłu i rolnictwa, w nadziei, że kwestja ta rozważona zostanie dokładnie i że własnemu krajowi nie zblaski odpadków tego, czego Węgrzy nie mogą użyć, się udzieli, lecz sprawiedliwość się wymierzy i da sposób do dalszego rozwoju hodowli przez bezzwłoczne otwarcie granic i wolnego handlu. Uwzględniając należy i to, że gdy dziś Węgrzy transportują swą trzodę do St. Marx na odległość 360 km. w przebiegu 24 godzin, to hodowcy galicyjscy potrzebują do tego przewozu 3 do 4 dni; gdy zaś podczas tego długiego transportu i upałów jedna sztuka zginie, bo zginąć musi, to cały ładunek w drodze zatrzymują i biją, jak to ma miejsce w Oświęcimiu, co tylko krajowi szkodę przynosi. Węgrom zaś, którym w każdym tygodniu tak w drodze jak i na St. Marx do 30 sztuk i więcej ginie, nikt nigdzie stawiać przeszkód nie śmie i trzoda ich jest wolna do sprzedaży.

To postępowanie jest z ich strony bardzo chwa-

lebne, bo gdyby tak postępowali, jak u nas postępują, to musieliby hodowcy i handlarze a w rzeczywistości tylko producenci nieograniczone straty ponieść, lecz oni mają na St. Marx dwóch weterynarzy, t. j. starszego weterynarza i weterynarza i ci pracują nie dla straty hodowców i handlarzy, lecz dla dobra swojego kraju.

Także i dla Galicji byłoby pożądanem, aby choć jeden weterynarz galicyjski był na St. Marx a to już z tego powodu, aby wszelkie sprawy mógł jako urzędnik rządowy dokładnie badać i zapobiegać nieprawidłowościom.

W końcu nadmienić musimy, że niepojęte jest dla nas, z jakiego powodu żyd, były dyrektor, D. Mandel, przychodzi do tego, aby odbierać od rządu trzodę bitą podejrzaną o zarazę, po 25 hal. za kilo bitej wagi w Krakowie, zwłaszcza, że ogłasza te sztuki bite na sprzedaż po 35 — 43 złr. za 100 kilo; katolicy zaś, którzy — co nam bardzo dobrze jest wiadomem — po 40 hal. za kilo bitej wagi z dostawą oferowali, zostali pominięci; tym sposobem korzyści ciałnie tylko żyd! Ciekawe, jak to długo jeszcze potrwa?

Komisjonerzy wiedeńscy.

ŻYDZI CHIŃSCY.

Czy są w Chinach żydzi? Ilu ich jest? Jacy oni i co myślą? Sprawy tą zainteresowała się przede wszystkim prasa hebrajsko-żydowska, a za nią i wiele innych pism w Europie i Ameryce. Utworzyło się nawet umyślnie towarzystwo „Opieki nad żydami chińskimi“, które otrzymało przed kilku tygodniami odpowiedź na list, wysłany do tych żydów przez posła wernego i obeznanego z warunkami miejscowemi.

Pierwsza wiadomość o żydach w Chinach, wielce sensacyjna, przyszła do Europy z Buenos Ayres w Argentynie, gdzie „Liga dra Herzla“ wystarała się u b. prezydenta rzeczypospolitej argentyńskiej, generała Bartłomieja Mitre, o listy polecające do bawiącego chwilowo w Buenos Ayres b. posła chińskiego w Waszyngtonie, dra Kong Yi-Longa.

Informacje jego dadzą się streścić w zdaniach: „Najwięcej żydów mieszka w prowincji He-nan, w krainie Kai-Tong-Tu, gdzie żyją spokojnie i szczęśliwie. Część ich znaczna mieszka się też w pięciu prowincjach, po których płynie rzeka Jang-Tse. W Pekinie jest wielu żydów uczonych i urzędników państwowych. Wielka gazeta pekińska „Si-mon-Chi“ (Naród) ma dziesiątki żydów współpracowników. Uczony profesor uniwersytetu pekińskiego, dr Tsien-Tsang, jest żydem. Wogóle liczą się w Chinach żydami. Najwięksi mandaryni utrzymują stosunki z żydami i mają żydowskich zarządzających ich dobrami. Wiele tysięcy żydów służy w wojsku chińskiem, są oficerami i jest nawet kilku generałów żydów chińskich. Żydz tam odprawiają niektóre modlitwy w języku chińskim. Mają wszędzie rabina „Fatsina“ i „Tsung“ (zarząd, kahal). Żydzi są wrogami Anglików, bo widzą w nich „niszczycieli Chin“. Żydów znajduje się w Chinach do 40 (czterdziestu), a może i więcej milionów (!), Całe miasta są zamieszkane wyłącznie przez żydów. Miasto Amo-y, liczące około 80.000 mieszkańców, należy w całości do żydów. Miasto Nun-Yan-nan, gdzie liczba ludności wynosi przeszło 500.000, jest również zamieszkane wyłącznie przez żydów. Jest między żydami chińskimi wielu, którzy mówią po angielsku (Fu ma-u), włosku (Ta-li-lan) i po niemiecku (Da u di). Jeżeli chcecie się z nimi porozumieć, to przyjdźcie do mnie listy, a wyprawię je przez ambasadę. Jeśli bowiem poślecie list po raz pierwszy przez Europejczyka, to się was ulegną i nie przyjmą listu. Oni wogóle nienawidzą milionarzy jeszcze więcej, niż my, wystrzegają się tych ludzi, jak ognia“.

Po tej wiadomości argentyńskiej jedno z pism żydowskich otrzymało w tej sprawie list od zarządzającego piwnicami winnemi w kolonii palestyńskiej, tej treści:

„Panie Redaktorze! W jednym z ostatnich numerów pisma pańskiego wyczytałem wiadomość, że w Chinach ma się znajdować około 40 milionów naszych braci. Na to pan nadmienili, że uważasz tę liczbę za zbyt przesadzoną. Ponieważ jednak miałem sposobność słyszenia o tej sprawie, przeto mogę

panu powiedzieć, że nie ma tu tyle przesady, ile się zdaje ogółowi. Niedawno podróżując z Port Saidu do Marsylii, zapoznałem się na okręcie z misjonarzem, Zenonem Melnerem, Tyrolezykiem, który uciekł z Chin podczas zaburzeń. Wdawał się z nim w rozmowę o Chinach, zapytałem go, czy wie co o żydach tamiecznych.

— Czy wiem? — odparł — mogą nawet twierdzić, że jest ich tam około 20 milionów z pewnością. Z powodu wszakże, iż zwyczajnie żydów są bardzo podobne do zwyczajów Mahometan chińskich, Chińczycy biorą ich przeważnie za Mahometan i sami nie wiedzą, ilu posiadają żydów. W hotelach np., należących do żydów i Mahometan, nie znajdziecie wieprzowiny. Właściciel obraziłby się, gdyby go o to zapytano. Chińczyk przeto nie poznaje, z kim ma do czynienia, z żydem, czy z Mahometaninem, i nie rozróżnia ich prawie.

Podająca tę rozmowę gazeta żydowska dodaje: „Władomść to istotnie wzruszająca i można mieć nadzieję, że po wtargnięciu Europejczyków do wnętrza Chin, a przybyciu za nimi żydów ze starego i nowego świata, ukażą się tam „nowi bracia“ i może w wielkiej liczbie, a kto wie, jaki to wywrze wpływ na rozwiązanie kwestji żydowskiej na świecie!“

W istocie żydzi europejscy utworzyli „związek oswobodzenia (?) żydów chińskich“ w celu zawiązania stosunków z tymi „nowymi“ żydami. Jakoż towarzystwu udało się wysłać list do gminy żydowskiej w Kai-fong fu, w prowincji Ha-nan, w języku hebrajskim i chińskim. W liście tym związek pisze, że „oczekuje z niecierpliwością przybycia dwóch, trzech żydów chińskich, wydelegowanych przez gminę chińsko-żydowską“.

Gmina nie zwlekała z odpowiedzią, z której wiadło, że list pierwszy zawieźli do Chin jacyś Pao i In, drugi — sam In. W miejscowości Pien-ling znalazło się wnet po otrzymaniu listu kilka rodzin: Ka-o, Li, Ha-o, Szin, Kin i Szong, które postanowiły, że najlepiej będzie wyjechać osobiście do Szanghaju, celem narażenia się z żydami europejskimi, lecz, że trzeba poczekać, aż ruch powstańczo-wojenny ułoi się. Nie czekając wreszcie na tę chwilę, przybył niezwłocznie autor listu, Li King-Szeng, żyd chiński, z synem 12-letnim, Li-Tsung Mai, oraz w towarzystwie chrześcijanina chińskiego, który grał rolę przewodnika. Po pobycie 3-tygodniowym wśród żydów europejskich, powrócili do domu z nowym listem, w którym jest mowa o staraniach, aby żydzi chińscy „powrócili do zasad religji żydowskiej, od których tak bardzo się oddalili, niestety!“

„Tak więc — woła wspomniana gazeta żydowska — koniec końców nastąpiło połączenie się nasze z dalekimi żydami chińskimi!“

ZE ŚWIATA.

Ojciec św. w ogrodach watykańskich.

Ojciec św. zaczął już swoim zwyczajem przechadzać się po ogrodach watykańskich, naturalnie w lektyce

albo w powozie. Lekarze przyboczni, Laponi i Mazzoni, którzy zawsze towarzyszą Ojcu św. i nie opuszczają go ani na krok, twierdzą, że 92-letni starzec jest zadziwiająco. Jak na swój wiek, silny i zdrowy. Zazwyczaj Leon XIII przepędza cały dzień na wieży, którą kazał umyć wzniesić w tym celu, wieczorem zaś kładzie się do łóżka z powrotem do swych apartamentów.

Przeciwko palącym promieniom słońca nosi Ojciec św. biały kapelusz o szerokich kryszach; kapelusz takiemu używali zawsze dawniej Papieże, ilekroć objeżdżali swoje dzierżawy. Niedawno temu Ojciec św. złożył dowody nadzwyczajnej pamięci. Ośmnaście miesięcy temu, po szczęśliwej przebiegu operacji, przyrzekł Leon XIII swoim lekarzom przybocznym, że w dniu 4 lipca zaprosi ich rano na śniadanie. I jakież było zdumienie obu lekarzy, gdy zeszłego czwartku Papież zjawił się w ogrodach i oświadczył im, że pamięta o danej obietnicy i chce ją dzisiaj wypełnić.

Od 23 lat, a więc od chwili swego wyboru na Namiestnika Chrystusowego, Leon XIII dopiero po raz pierwszy złamał etykiety, według której nikt nie może jeść z Papieżem przy jednym i tym samym stole. Po spożyciu śniadania w wieży, Ojciec św. prześpał się nieco, a następnie kazał się znieść na dół do ogrodów, gdzie używał świeżego powietrza.

Tołstoj, krawiec, sklepikarz i pop.

Gazeta „Rossija“ otrzymała z Moskwy pod d. 8 b. m. następujący telegram: „Wczoraj, w lokalu jednej z herbaciarni pierwszego moskiewskiego Towarzystwa trzeźwości, odbyło się doroczne zebranie członków Towarzystwa. Po wysłuchaniu sprawozdania rocznego i wyborze członków zarządu, odczytano wniosek jednego z członków, krawca Worsuniaka, żądającego wyłączenia z liczby członków Towarzystwa jego członka honorowego, Lwa Mikołajewicza hr. Tołstoja. Poparty przez dwie lub trzy osoby z pośród obecnych, wniosek ten oparty był na art. 4 ustawy Towarzystwa, głoszącym: „Członkami Tow. mogą być tylko osoby wyznania prawosławnego“. A L. M. hr. Tołstoj, pisano we wniosku, atakownie do ogłoszonego niedawno postanowienia świątobliwego Synodu, jako czasowo odłączony od Kościoła, nie może być uważany za prawosławnego. Podniósł się właściciel sklepu, Zamiatin, który również oświadczył się za wyłączeniem i zakończył swe przemówienie następującymi słowami: „Nie znamy L. M. Tołstoja i znać go nie chcemy. I po co, doprawdy, pp. inteligenci narzucili go nam?“

„Przewodniczący zebrania usiłował wyjaśnić obecnych, że L. M. Tołstoj, zaraz po założeniu Towarzystwa, na pierwszym zebraniu ogólnym był wybrany na członka honorowego za to, że na długo przed założeniem jakiegokolwiek Towarzystwa trzeźwości w Rosji i słowem swem potęgą i przykładem osobistym gorąco występował przeciw pijaństwu wogóle, a wśród ludu szczególnie. Zmieniać uchwały ogólne zebrania nie wolno.“

„Przewodniczący dodał jeszcze: „Panowie! Nie jesteśmy bractwem misjonarszym! W ramy naszej spokojnej pracy na korzyść ludzką nie wchodzi obowiązek krytykowania przekonań religijnych członka, szczerze oddanego jednemu z nami zafian: wykończenia pijaństwa!“

„Zebranie widocznie uważało te dowody i wnioski byłby zapewne został odrzucony; podniósł się jednak członek duchowny Lebediew i uroczyście oświadczył: Jeż-li Lew Tołstoj pozostanie w liczbie członków tego Towarzystwa trzeźwości, ja i wszyscy pozostali duchowni wystąpimy z Towarzystwa, gdyż uważamy za niemożliwe być zespolonymi z człowiekiem, osądzonym przez wyższą władzę duchowną. Dyskusja znów przybrała charakter gwałtowny. Po długich rozprawach, ogólne zebranie przyszło do pewnego porozumienia i powzięło tego rodzaju uchwałę: „Po rozważeniu wniosku członków pierwszego moskiewskiego Towarzystwa trzeźwości, krawca Worsuniaka, sklepkarza Zamiatina, duchownego Lebediewa i innych co do wyłączenia hr. L. M. Tołstoja z pośród członków honorowych Towarzystwa, wobec zapadłej uchwały świątobliwego Synodu co do czasowego odłączenia wspomnianego L. Tołstoja od Kościoła prawosławnego, ogólne zebranie, wzięwszy pod uwagę art. 4 swej ustawy, przysłało do wniosku, że hr. L. M. Tołstoj, po przytoczonej powyżej uchwałie świątobliwego Synodu, nie może należeć do wskazanego w art. 4 składu członków Towarzystwa. Wobec tego dalsze należenie L. M. Tołstoja do liczby członków Towarzystwa jest niepożądanem. Lecz także nie ma w ustawie wskazówek co do sposobu wyłączenia członków honorowych Towarzystwa z pośród jego członków. Dlatego też uchwalono: przedstawić sprawę niniejszą do decyzji jenerała gubernatora moskiewskiego W. ks. Sergiusza Aleksandrowicza, z dołączeniem piśmiennego wniosku krawca Worsuniaka i z prośbą aby raczył zezwolić na wyjednanie właściwego rozporządzenia, co do wyłączenia hr. L. M. Tołstoja za pośrednictwem władzy administracyjnej.“

„Uchwałę tę wszyscy obecni podpisali własnoręcznie.“

Dyrekcja kolei państw. w Krakowie ogłasza: Z dn. 1 sierpnia b. r. wchodzi w życie dodatek IV do taryfy dla południowego niemiecko-austriacko-węgierskiego związku kolejowego część II, zeszyt 10 z dnia 1 grudnia 1898 roku.

Z dniem 1 sierpnia b. r. wchodzi w życie dodatek IV do taryfy część II, zeszyt 2 dla ruchu towarowego pomiędzy Galicją, Bukowiną i północnymi Niemcami.

Z dniem 1 sierpnia b. r. wchodzi w życie dodatek IV do taryfy część II, zeszyt 3 dla ruchu towarowego pomiędzy Galicją i Bukowiną a północnymi Niemcami.

Zamknięcia rachunkowe i bilanse Spółek oszczędności i pożyczek za rok 1900. Liszki. Spółka oszczędności i pożyczek, istniejąca od 25 marca 1900 r. II sekcja członków 293. Stan czynny k. 52 763-17: stan bierny k. 52 161-51. Czysty zysk k. 601-66. Stan udziałów k. 1971. Fundusz rezerwowy: k. 207-99. Obrót kasowy: k. 136.233-48. Majej, dyrektor mp.: Miętus, kasjer mp.

Namiestnik zamianował praktykanta budownictwa Zygmunta Woroszyńskiego adiunktem budownictwa w galic. państwowej służbie budownictwa i przeniósł go ze Lwowa do Przemyśla.

TAJEMNICA JENERAŁA TRÉMONT.

ROMANS

73)

przez

JERZEGO OHNETA.

(Ciąg dalszy).

Od trzech tygodni nie ma o nim wiadomości.

— Ja przynoszę je.
— A! Cóż z nim się stało?
— Nie żyje.
— Jakto! Jakim sposobem?
— Zabito go!
— Kto taki?
— Ci sami ludzie, którzy zamordowali jenerała de Trémont.
— I w jakim celu?
— Zawsze w tym samym: aby zagarnąć tajemnicę mego pana.
— Czy to im się powiodło?
— Tak jest.
— W takim razie mają formułę prochu?
— Mają.
— Piękna historia! Domyślał się czegoś, ponieważ doniesiono nam z zagranicy, że robiono próby z jakimś nowym prochem bezdymnym.
— To z tym samym.

Pułkownik Vallenot przestał myśleć o interpellacji. Ze złością targał wąsy, wreszcie zapytał:

— I kiedy zamordowano biednego Laforeta?
— Przed dwoma tygodniami blisko. Ale dowód śmierci jego otrzymaliśmy dopiero później. Biednego chłopca wrzucono do rzeki i prąd go uniósł do młyna. Tam zaczęli się o jakiś słup pod wodą i pozostał długo. Dopiero niedawno wypłynął na powierzchnię. Pochowano go, jak przystało na żołnierza i ucziwego czło-

wieka. Spoczywa teraz pod zieloną murawą na cmentarzu w Ars.

— A ci, którzy go zabili?
— Właśnie w tej sprawie przyszedłem tutaj. Znam ich!

— Tych szpiegów? Wiesz, kto oni? No, teraz odważ się pójść do ministra. Gotów odyskać dobry humor. Poczekał na mnie.

Wyszedł. Baudoin stał przy kominku, słuchając przez chwil kilka szmeru głosów w przyległym pokoju. Potem nagle drzwi się otworzyły i głos męski zawołał:

— Baudoin!

Dawny żołnierz pospieszył na wezwanie i stanąwszy na progu, zobaczył ministra zamroczonego i jeszcze więcej zarumienionego, niż zwykle.

— Zbliży się! odezwał się minister.
Baudoin wszedł. Jenerał postąpił kilka kroków, Vallenot czekał w zagłębieniu okna.

— Dowiedział się ważnych rzeczy o śmierci jenerała Trémonta i mojego ajenta?

— Tak jest, panie jenerale.

— Zdajesz się znać zbrodniarzy?

— Tak jest, panie jenerale.

— Opowiedz mi to!

— Dobrze, ale proszę o pozwolenie mówienia tylko przed samym panem jenerałem. To jest tajemnica, dotycząca życia osób, które mi są zbyt drogie, abym mógł ją powierzyć komu innemu prócz pana jenerała.

— Nawet pułkownikowi Vallenot?

— Tajemnica, która należy do kilku osób, nie jest tajemnicą. Albo jak powiem panu pułkownikowi, albo panu jenerałowi.

Masz słusność przyjacielu. Pan pułkownik usunie się. Niema w tem obrazu dla nikogo.

Vallenot uśmiechnął się i wyszedł. Widocznie było, że byłby chętnie pozostał. Musiał jednak usłuchać swego naczelnika. Wrócił do swego biura uspokojony. Wiatr zmienił kierunek, burzy nie będzie. Po chwili podskoczył na odgłos dzwonka telefonicznego. Pobiegł do telefonu i słuchał. Minister mówił:

— Proszę o akta Z. nr. 3 z tajnej szafki.

Vallenot otworzył żelazną szafę, wyjął plikę papierów i zaniósł do gabinetu szefa. Baudoin stał przy biurku, a jenerał czekał. Vallenot wyszedł. Znowu upłynął kwadrans i znowu zadzwonił telefon:

— Proszę mi przysłać kapitana Rimbert, który się zajmuje sprawą w Walencji.

Vallenot mruknął:

— Ba! To nie żarty!

Zadzwonił na chłopca biurowego, wydał rozkaz i potem czekał cierpliwie. Tym razem pół godziny. Następnie drzwi od gabinetu ministerjalnego otworzyły się i ukazał się jenerał, odprowadzający Baudoina sam. Szef zdawał się tym razem zadowolony i rzekł:

— Więc tak rzeczy stanęły, Baudoin, nieprawdaż?

— Tak jest, panie jenerale.

— Poprosisz pana Marcelego Baradier, aby przyszedł do mnie.

— Dobrze, panie jenerale.

— A sam przyjdź zaraz, skoro się dowiesz o najdrobniejszej rzeczy.

— Dobrze, panie jenerale.

— Do widzenia. A teraz, Vallenot, proszę pana.

Baudoin oddalił się. Minister wrócił do gabinetu, gdzie czekał kapitan Rimbert.

— Pułkowniku, proszę, abys pan sam zrobił w streszczeniu referat o sprawie Espurzheima i wicehrabiego Fontenailles. Zdaje mi się, że trzymamy w ręku zbrodniarkę, która nas tak podeszła. A! gdybym znalazł odwet, dałbym ja jej!

— Chodzi zatem o kobietę, która zwała się kolejno panią Ferranti wobec Espurzheima... rzekł pułkownik.

— I hrabiną Vervelde wobec tego biednego Fontenailles — dodał kapitan Rimbert.

— Wreszcie chodzi o „Tajemniczą damę“ — uzupełnił minister.

— O! ta kosztowała nas wiele trudu i pieniędzy, a nie mogliśmy jej dostać!

(Ciąg dalszy nastąpi).

KRONIKA.

Kalendarz kościelny. Dziś w poniedziałek Rozesłanie Apostołów i Henryka; we wtorek Najświętszej Maryi Panny Szkaplerznej i Rajneldy, panny; w środę Aleksandra, wyznawcy i Berty, panny.

We wtorek w kościele św. Tomasza Wotywa o godz. 9 rano z wystawieniem Najświętszego Sakramentu w monstrancji.

W kościele OO. Karmelitów we wtorek uroczyste nabożeństwo, przyczem błogosławieństwo papieskie z odpustem zupełnym, udzielane po Wotywie, odprawionej o godzinie 9.

W kościele PP. Karmelitów na Wesołej we wtorek i przez cały tydzień nabożeństwo z wystawieniem Najświętszego Sakramentu.

Kalendarz myśliwski. W lipcu wolno polować na: rogacze (samce sarni), oraz na ptactwo wodne i błotne. Dziś i lisy należy łapać.

Przez cały rok nie wolno polować i należy ochraniać: łanie, sarny [kozy], cielęta i spiczaki, tudzież samice głąsów i cietrzewi.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godzinie 8 minut 50, zachód przypada o godz. 7 minut 42, długość dnia godzin 15 minut 52.

Stan powietrza. Dnia 15-go lipca o godzinie 7 rano barometr 741.2, termometr +18.8 wilgotność 83%, wiatr zachodni. Zachmurzenie 0.

Kupujcie tylko u Chłopców!

* Proces „Głosu Narodu“ o sprawę okoliczności, wytoczony przez prokuratora państwa kierującemu redaktorowi naszego dziennika, p. Kazimierzowi Ehrenbergowi, rozpoczyna się jutro we wtorek o godz. 8 rano w wielkiej sali rozpraw sądu karnego. Wstęp na rozprawę jest publiczny i każdemu dozwolony. O bwinionego broni drugi redaktor „Głosu Narodu“, adwokat krajowy, dr Włodzimierz Lewicki. Prokurator państwa obwinia redaktora Ehrenberga o to, że rzekomo pozwał sobie w fałszywym świetle i przekrętnie przedstawiać wyniki procesu tego i przez to wywierać wpływ na opinię publiczną, uprzedzając wyrok sądu, przez co dopuścić się miał występku z art. VIII ustawy z dnia 17 grudnia 1862 r. nr. 8. Karę za ten występek oznacza kodeks karny pod postacią aresztu od jednego do trzech miesięcy. Prokurator żąda odczytania aktu oskarżenia i protokołu rozprawy okoliczności; obrona pisemem wniosła do Izby radnej, zażądała zawezwania i przesłuchania w charakterze świadków: JE. Leona hr. Pinińskiego namiestnika Galicji, JE. Macieja Czystaczana, prezesa sądu wyższego w Krakowie, wraz z synem jego, substytutem prokuratury, dra Michała Bobrzyńskiego, wiceprezesa Rady szkolnej krajowej; oskarżonych z procesu okoliczności; a wreszcie przewodniczącego ławy przysięgłych oraz dwóch innych przysięgłych sędziów z rozprawy okoliczności. Izba radna sądu krajowego, obradowała wczoraj nad sprawą dopuszczenia wniosków obrony.

Skład trybunału stanowią: radca Mieczysław Turoniewicz, jako przewodniczący, radcy: Ursel, Kulikowski i Jan hr. Mieroszewski jako assydeni.

* Komiczne gniewy. Sensacyjna wiadomość o spaleniu noworodka przez akuszerkę Mallerową, puszczona w świat przez redakcję „Przedświtu“, słynącego z „autentycznych“ informacji, okazała się nieprawdą. „Przedświt“ gniewa się jednak bardzo na pisma galicyjskie, że powtórzyły za nim tę „sensacyjną“ nowinę, zaczerpniętą przez „korespondenta“ ormiańskiego pisma z dzienników francuskich.

Ne wiadomo zaiste, co więcej podziwiać; czy to, że redakcja „poważnego“ organu sfer rzekomo katolickich, puszczając kaczkę, grdną świątków amerykańskich w rodzaju „Arizona Kicker“, uważa potwórze jej za „kradzież literacką“ (!!!), czy też temu, że palnąwszy głupstwo, chce je naprawić — jeszcze większym głupstwem. Tymczasem się bowiem z puszczania w świat tak horrendalnej bajki, twierdzi „Przedświt“, że wyszła ona z pod pióra jakiegoś egzotycznego współpracownika pisma francuskiego, p. Armanda Boisgilbert, który np., jak zapewnia „Przedświt“, jest Polakiem (!) i w przejeździe z Odesy do Paryża bawił w Stanisławowie. Ganiłby ten publicysta, obdarzający swymi względami nietylko dzienniki paryskie, ale i... „Przedświt“, za to, że grafował wyżej wzmiankowaną nowinę byłemu organowi ks. Theodorowicza. Ale nie dość na tem.

Specjalny sprawozdawca z „Przedświtu“, wyłany zatychniał z iście amerykańską szybkością do Stanisławowa (zapewne osobnym pocągkiem) w przeciagu kilku minut zinterwiewował wszystkich akuszerki w całym mieście, jednego lekarza (o noworodkach nie „Przedświt“ nie wspomina) i doniósł swojemu pismu dużo sensacyjnych nowin. Wyróżnia się z nich ważna wiadomość, że w Stanisławowie są aż trzy akuszerki nazwiskiem Maller, że żadna z nich nie wie o żadnym spalaniu noworodka, że całe miasto mówi tylko o tem, że one nie nie wiedzą, oraz, że p. Boisgilbert wyjeździ całą sferę stanisławowską natychmiast po przybyciu do... Paryża.

Tak się przedstawia obecnie stan sensacyjnego rajdca, w którym akuszerka, zamaskowani ludzie, noworodek i p. M. Theodorowicz tak ważną odegrali rolę.

Wspominamy o niem tylko dlatego, aby wyjaśnić, jaką wartość posiada „własność literacka“, o której rzekomo zabranie ma „Przedświt“ urządzić do pisma ga-

licyjskich, które naturalnie tak niezwykłą wiadomością musiały się zająć. Na punkcie żalów o „kradzież“ z łamów „Przedświtu“ (której samo przypuszczenie uraga znanemu przysłowiu „gdy rozboju się nie boi“) schodził się zresztą organ M. Theodorowicza z żydowskim „Słowem Polskim“. Oba te pisma przypuszczały sobie znaną taktykę ulicznych rycerzy przemysłu, stręczającą się w słowach „łapaj złodzieja!“ Wykrzyk ten dopomaga wielce pewnej klasie drobnych „finansistów“ przy ich ryzykownych operacjach, odwracając uwagę publiczności od tego, kto, gdzie i skąd kradnie.

* Opera lwowska wystawia dzisiaj po raz drugi „Janka“, operę Żeleńskiego i „Verbun nobile“, Moniuszki. Powodzenie „Janka“ na scenie krakowskiej w ubiegły piątek i wspaniała owacja kwiatowa, jaką wdzięczni słuchacze urządzili znakomitemu kompozytorowi, pozwalają przypuszczać, że i dzisiaj teatr szczerze się zapełni. Przedstawienie będzie i z tego względu pociągającym, że wystąpią w nim po raz ostatni p. Korolewiczówna i p. Myszyga, którzy w tych kilku dniach pobytu opery lwowskiej w Krakowie, wspaniałym swym śpiewem zdołali w zupełności pozyskać serca Krakowian.

* Zamknięcie roku szkolnego Akademii sztuk pięknych w Krakowie, przypada dnia 20 b. m. Dnia 21 przyznanie nagród i otwarcie wystawy prac uczniów, która potrwa do dnia 23 b. m.

* Pogrzeb s. p. dra Jana Buszka, fizyka miejscowego, odbył się w sobotę popołudniu przy bardzo znacznym udziale publiczności krakowskiej. Mowę żałobną przy wysileniu zwłok wypowiedział prof. dr Kostanecki, który zmarłego żegnał imieniem krakowskiego Towarzystwa lekarskiego. Orazek pogrzebowy rozpoczął zastęp starców Tow. dobroczynności, następnie liczne duchowieństwo zakonne i świeckie, a w gronie tem ks. prałat Krzemieński. Zwłoki eksportował ks. Masny, wikariusz kościoła Marjańskiego. — Trumnę ozdobiły wieńce od rodziny i Tow. lekarskiego. Za trumną postępowala rodzina zmarłego, prezydent miasta p. Friedlein, wiceprezydent dr Leo, rektor prof. dr L. M. Jakubowski, protomedyk dr Merunowicz, prezydent sądu krajowego dr Summer-Branson, wiceprezydent dr J. Morelowski, prezes ochot. Tow. ratunkowego prof. dr Wicherzewicz, oraz liczni członkowie Tow. lekarskiego, urzędnicy Magistratu, delegaci „Sokoła“ i czynni członkowie Tow. ratunkowego, wreszcie bardzo liczne obywatelstwo.

* W Parku dra Jordana zebrało się wczoraj na popularnym koncercie „Harmonji“ około tysiąca osób, oprócz młodzieży ćwiczącej i dżatwy. Orkiestra „Harmonji“ pod batutą p. Langera, wykonała bardzo piękny program improwizowany i zyskała ogólne uznanie. Między słuchaczami zauważyliśmy znakomitego kompozytora naszego, p. Zygmunta Noskowskiego i wielu melomanów naszego miasta.

Był także obecnym prof. dr Jordan, który od młodzieży odbierał podziękowania i ofiary z kwiatów, jako w wigilię swoich imienin, które przypadają w dniu dzisiejszym.

* Krwawa niedziela. Ostatnia noc ofitowała w krwawą bójkę. Towarzystwo ratunkowe ni mniej, ni więcej, jak tylko jedyną raz, spieszyło z pomocą poturbowanym w różnych walkach ulicznych. Najweselej bawiono się na ul. Skawinskiej pod l. 14, gdzie właśnie odbywały się chrzestiny. Około godziny 12 zawezwano na tę uroczystość rodziną także i Towarzystwo ratunkowe, które, przybywszy na miejsce, zastało robotnika, Piotra Liro z kilkoma ciężkimi ranami na głowie, leżącego bez przytomności na ziemi, a obok również dobrze poturbowaną szczupłą matkę nowochrześcija, Mariannę Baran. Oboje zostali odwiezieni do szpitala św. Łazarza. Gdy Towarzystwo wróciło z powrotem do szpitala, zastało już na stacji czekających kilku innych uczestników tych samych chrzestów, również z licznymi obrażeniami, przeważnie na głowie.

* Z Zakopanego donoszą nam, że Węgrzy, uważając strzelanie do ryb za pomocą dynamitu i elektryczności podczas badania fauny dna Morakiego Oka w połowie zeszłego miesiąca za naruszenie neutralności, zjawili się bezpośrednio po owym wypadku i rozpoczęli budowę koszar dla żandarmerji na terytorjum spornem.

Na protest żandarma austriackiego przeciw naruszeniu pasa spornego, oficer węgierski, który przybył z eskortą 8 żandarmów węgierskich, zapytał lekceważącego żandarma austriackiego, czy go ma ochotę aresztować?

Żandarm miał podobno otrzymać polecenie nie mieszać się do tej sprawy (?).

* Kazimierz Pańkowski, były dyrektor i profesor wyższej szkoły rolniczej w Dublanach, zmarł d. 13 b. m. we wsi Mokrzany koło Sambora. Życiorys zmarłego podaliśmy przed niejakim czasem, gdy po 40-letniej służbie przechodził w stan spoczynku. Dziś możemy tylko dodać, że zgon s. p. Pańkowskiego wywołał żywe współczucie w sferach rolniczych naszego kraju, gdzie zmarły cieszył się niezwykle szacunkiem zarówno dla wysokiej wiedzy, jak dla pracowitości i czystości charakteru.

* Zdechły wół i żyd. Juda Deutsch, karczmarz z Wiśniewy pow. ropczyckiego, zakupił u miejscowego dzierżawcy Leiba Kranza, chorego wołu za tanie

pieniądze, gdy go jednak prowadził, wół padł i zdechl. Żyd jednak nie tracił fantazji, bierze wołu na wóz, przywozi do karczmy, oprawia i towar gotowy. Przywołani wójt i cegładacz, nie znając tragedji wołowej, pozwalają na sprzedaż mięsa. Połowę wołu zakupił żydek z Sędziszowa, trzeba było jednak niecierpliwości, że właśnie tam wyszła sprawa na jaw. Deutsch, dowiedziawszy się o tem, schował resztę cuchnącego mięsa w polu, żandarmerja jednak go wytropiła, mięso skonfiskowała, a Juda Deutsch rozmyśla teraz nad znikomością swoich interesów, za które w dodatku odpowie przed sądem. Również rzęźnikowi z Ropczyce Meilechowi Bronheimowi skonfiskował magistrat 20 kilo mięsa, zupełnie cuchnącego, a pochodzącego zapewne z tego samego wołu lub jakiej innej zdechłej krowy. Oto, jak żydzi n nas trąca ludzi!

Marja z Klimkiewiczów Haitlingerowa, wdowa po poborcy podatkowym, przeżywszy lat 72, zmarła w Krakowie dnia 12 b. m.

Bronisława z Baranowskich Mallkowa, właścicielka zakładu introligatorskiego, przeżywszy lat 57, zmarła w Krakowie dnia 12 b. m.

Julja z Truskowskich Gradomska, przeżywszy lat 60, zmarła w Krakowie dnia 12 b. m.

Ludwik Radwański, autoryzowany inżynier cywilny, przeżywszy lat 55, zmarł w Krakowie dnia 14 b. m.

Z krakowskiego Towarzystwa rolniczego. W sobotę 13-go b. m. odbyło się zwyczajne, miesięczne posiedzenie komitetu pod przewodnictwem prezesa hr. Andrzeja Potockiego. Po odczytaniu i przyjęciu bez zmiany protokołu z ostatniego posiedzenia, przewodniczący przedstawił i omówił ważniejsze wyniki ubiegłej sesji sejmowej, o ile one dotyczą krakowskiego Towarzystwa rolniczego. Między innemi hr. Potocki zaznaczył, że nadzwyczajny zasiłek na podniesienie hodowli bydła rogatego w kwocie 40.000 koron dla krakowskiego Towarzystwa rolniczego, płatny po połowie z funduszy państwowych i krajowych, przyznany został na lat dziesięć i że bieżący rok jest ostatnim z tego dziesięciolecia. Uchwalono zatem zawczasu odnieść się do Wydziału krajowego i do rządu z prośbą o wypłatę w dalszym ciągu subwencji hodowlanej w tej samej wysokości co dotychczas, ubytek tego zasiłku wpłynąłby bowiem w wysokim stopniu niekorzystnie na przestrzeganie i wykonywanie ustawy o licencjonowaniu buhajów i gminnych. Trudności w jej dotychczasowym przeprowadzeniu pochodzą przeważnie z braku odpowiedniego materiału rozródowego, którego dostarczenie w potrzebnej ilości i dobrowej jakości jest właśnie zadaniem racjonalnej hodowli, subwencjonowanej przez krakowskie Towarzystwo rolnicze. Zresztą w stosunku do rozmiarów kraju zasiłek 40.000 koron na zachodnią Galicję jest zaledwie wystarczającym.

Postanowiono urządzić dziesięcioletniowy praktyczny kurs mleczarstwa w Szezerowie (powiat pol. bocheński) w jesieni b. r. dla ośmiu do dziesięciu uczniów.

Owczarnię zarodową rasy horodeńskiej przyznano drowi Józefowi Kadenowi.

Komitet przyjął do wiadomości, że skutkiem telegraficznej prośby prezydium o cofnięcie zarządzonego podwyższenia taryfy na drób, ministerstwo kolei żelaznych przyrzekło sprawę ponownie zbadać.

Po załatwieniu szeregu spraw administracyjnych prezes posiedzenie zamknął.

Policja aresztowała wczoraj wieczorem parę narzeczonych, która widocznie chciała dostać mieszkanie pod dachem policyjnym. Jan Mikołajski i Marja Tyrkańska pokłócili się wieczorem na ulicy Florjańskiej, za co w urzędzie dostali napomnienie. To jednak nie poskutkowało, gdyż, puszczeni na wolność, weszli kłótnie i bitki obok teatru miejskiego, za co dano im nocleg pod telegrafem.

Wycieczka. Towarzystwo urzędników kolejowych, których zeszłoroczna wycieczka do Okocimia tak świetnie się powiodła, urządziła podobną wycieczkę w niedzielę dnia 21 b. m. do Skawiny. W wycieczce towarzyszyć będzie muzyka wojskowa. Blizsze szczegóły i program podane zostaną w najbliższym czasie.

Otrzymujemy następującą odezwę: „Hasło walki z gruźlicą, która w sposób zastraszający zagraża życiu coraz to liczniejszych jednostek wśród wszystkich narodów Europy, znalazło także silny oddźwięk wśród społeczeństwa polskiego. Myśl, poruszona w roku zeszłym na zjeździe lekarzy i przyrodników w Krakowie, zaczyna przybierać coraz bardziej określone kształty. Jak wszędzie, tak i u nas, zrozumiano, że walka ta skierowana być musi przedewszystkiem ku obronie życia tych warstw, które, nie posiadając środków materialnych dla prowadzenia kuracji, oddane są na pastwę strasznej choroby. Usiłowania te znalazły konkretny wyraz w tworzeniu specjalnych Stowarzyszeń, mających na celu budowanie sanatoriów ludowych. W związku z niemi powstała w łonie Towarzystwa „Pomocy Bratniej“, uczącej się młodzieży polskiej w Zakopanem, myśl zbudowania specjalnego domu zdrowia, przeznaczonego dla polskiej uczącej się młodzieży. Niezamożni uczniowie szkół średnich i wyższych z całej Polski, którzy potrzebują kuracji klimatycznej w Zakopanem, znajdowałiby w tym domu zdrowia bezpłatne utrzymanie wraz z opieką lekarską. Urzeczywistnienie naszego planu byłoby ogromnym

krokiem naprzód w zwalczaniu gruźlicy, która, jak wiadomo, porównywalną ilość ciał z szeregu młodzieży szkolnej, znajdującej się w złych warunkach materialnych. Gdy jednak zbudowanie i utrzymanie takiego domu zdrowia, odpowiadającego wszelkim warunkom sanatorium dla chorych na płucę, a zarazem mogącego pomieścić 60—70 osób, połączone jest ze znacznymi kosztami; gdy następnie stowarzyszenie „Pomocy Bratniej“, które zainicjowało akcję w tej sprawie, wszystkie swe fundusze obraca na wsparcie uczniów szkół średnich i wyższych, potrzebujących kuracji w Zakopanem, przeto komitet szerszy, zawiązany celem zebrania potrzebnej sumy pieniężnej, zmuszony jest odwołać się jedynie i wyłącznie do ofiarności publicznej. Apelujemy do uczuć obywatelskich o nadrywanie datków na „Dom zdrowia uczącej się młodzieży polskiej“ w Zakopanem, w tem przekonaniu, że prośba nasza nie pozostanie bez skutku, gdyż poparcie tak szlachetnego celu jest nie tylko czynem filantropijnym, ale także spełnieniem obowiązku społecznego.

„Zakopane w maju 1901. Za komitet: Zygmunt Chojewski, dr Caramiec, dr Chwistek, dr Dłuski, dr Florkiewicz, dr Galk, dr Gawlik, dr Grabowicz, dr Hawranek, dr Janiszewski (lekarz stacji klimat.), dr Majewicz, Tadeusz Piątkiewicz (prezes kom. klimat.), dr Tyszkiewicz, dr Wojezyński, Władysław Wolski, dr Żychoń (prezes „Pomocy Bratniej“).

Adres dla przesyłek pieniężnych i listów: dr Józef Żychoń w Zakopanem“.

Okociński klub kolarzy „Gambrinus“ urządza w dniu 4 sierpnia, a w razie niepogody 11 sierpnia b. r. festyn połączony z wyścigami i zabawą tańczącą, przy dźwiękach muzyki wojskowej 57 pp. Wyścigi obejmują 4 biegi — do trzech biegów dopuszczeni będą wszyscy cykliści galicyjscy, należący do klubów i oddziałów kolarskich sokolich w kraju. O bliższych warunkach dowiedzieć się można w każdym klubie cyklistów i oddziałach kolarskich sokolich, tudzież wprost u sekretarza klubu w Okociu, gdzie też należy wnosić oświadczenia.

Epileptyk podpalaczem Z Libiąża piszą nam: Dnia 8 lipca o godz. 11 rano podpalił swój własny dom w Libiążu Małym, znany tu epileptyk, Józef Słowik. Ogień zagrażał pobliskim chatom, lecz pod kierownictwem p. Brody, ofic. kolejowego, zdolano ogień zlokalizować, a temsamem i groźne niebezpieczeństwo usunąć.

Z powodu odpustu, mającego się odbyć w kościele 30. Bernardynów w Alwerni, wyprawione zostaną dnia 31 lipca i 1 sierpnia nymfalskie pociągi dla pątników z Trzebini do Alwerni. Odjazd z Trzebini (stacja kolei lokalnej) o godzinie 11:10 rano, przyjazd do Alwerni o godzinie 12:17 w południe. Dla powracających pątników zaprowadzony będzie nymfalski pociąg dnia 2 sierpnia, odjazd z Alwerni o godzinie 2:45 po południu, przyjazd do Trzebini o godz. 3:32 po południu i dnia 3 sierpnia odjazd z Alwerni o godzinie 9 rano, przyjazd do Trzebini o godzinie 9:46 rano. Wszystkie te pociągi mają połączenie z pociągami kolei państwowej z Mysłowic, względnie do Mysłowic.

Z Kopyńca telegrafują do tutejszej polcji, że żyd Lszb Hendel, skradłszy pieniądze w Suchostawie, uciekł do Ameryki.

Z Wierprza przy Andrychowcie piszą nam: Franciszek Wysogład, farman z propinacji w Andrychowcie, dnia 5 lipca r. b., wioząc na wozie baryłki z piwem, przejechał w Wierprzu na drodze dwuletniego chłopca Stefana Rokowskiego, syna Jakóba i Katarzyny Rokowskich tak nieszczęśliwie, że dziecko to zaraz na miejscu życie straciło.

Wypadek kolejowy. Pociąg osobowy, który wyjechał z Kopyńca 8 lipca o godzinie 9 min. 50 rano, najechał na następnej stacji w Chorostkowie, wskutek złego ustawienia zwrotnicy, na stojące tamże na szynach próżne wozy towarowe. Jakkolwiek maszynista, spestrzegłszy niebezpieczeństwo, starał się zatrzymać pociąg i dał w tym celu kontrapara, nie zapobiegł zdarzeniu. Jeden z próżnych wozów, uderzony impetem maszyn pociągu osobowego, wyskoczył z szyn, odrzucony w bok o jakie dwa metry, inne wozy przewróciły się obok toru. Maszyna pociągu osobowego doznała takiego uszkodzenia, iż musiano ją odciąć i odesłać w celu naprawy do warsztatów. Z podróżnych nikt nie doznał poważniejszych obrażeń, zgłosiło się wprawdzie sześciu żydów z pretensjami, lecz żale ich polegają prawdopodobnie na chęci zrobienia interesu. Na wiadomość o wypadku przybyła z Kopyńca rezerwowa maszyna, tak, iż pociąg nieznacznie tylko doznał spóźnienia.

Obrona kolejarzy. Pod takim tytułem zaczęły w tych dniach wychodzić miesięczniki, poświęcone sprawom funkcjonariuszy kolejowych ku obronie wszystkich kolejarzy bez względu na ich rangę i gałąź służbową. Redakcję objął komitet, złożony z sił fachowych. Niejasność i sprzeczność instrukcji, pisanych po niewiedzy, zastarzała rachunkowość i manipulacja,

oszczędność, naciągana przez zarządy kolejowe do ostateczności, wreszcie rozmaite szyskany i prześladowania, narażające personal kolejowy na ciągłe nieprzyjemności, będą w obronie kolejarzy wzzechstronnie omawiane. Artykuły i korespondencje do 1 numeru przyjmuje z grzecznością p. Józef Gutowski w Nowym Sączu przy ul. Matejki.

O usunięciu języka greckiego z gimnazjów. Sprawozdanie dyrekcji szkół średnich w Austrii Niższej w r. 1900, złożone ministrowi oświaty, wyraża przekonanie, że usunięcie języka greckiego w gimnazjów i zastąpienie go jednym z języków nowożytnych, jest tylko kwestją czasu. Zarządy szkół średnich oświadczyły, że uważają za rzecz możliwą wprowadzenie obowiązującego drugiego języka nowożytnego francuskiego. Większość uznała konieczność ustąpienia prądowi czasu, który domaga się od człowieka wykształconego praktycznej znajomości języków, a ponieważ wprowadzenie nowego przedmiotu musiałoby pociągnąć za sobą przełączenie młodzieży, oświadczyła się za zupełnym wyłączeniem języka greckiego. Zaznaczono też brak nauczycieli języków nowożytnych, za główną zaś tego przyczynę uznano wysokie wymagania, stawiane składającym egzamin nauczycielski z tych przedmiotów.

§ Szowinizm moskiewski. Wileński korespondent „Now. Wrem.“ pisze, że archiwista wileński p. Sprogis znalazł wydrukowaną na polecenie dawnego gubernatora wileńskiego Szostakowa, spis nazw miejscowości w gubernacji wileńskiej, w liczbie około 3.500. Nazwy te mają brzmienie rosyjskie, nie zaś polskie, używane dotychczas w stosunkach urzędowych. P. Sprogis utrzymuje, że i lud miejscowy zna tylko te nazwy w brzmieniu rosyjskiem. Dlatego też zaleca „zdjąć kontusz polski“ z geograficznych nazw litewskich.

§ Kanonizacja Joanny d'Arc. Z powodu mającej nastąpić kanonizacji Joanny d'Arc krąży w Rzymie różne pogłoski. Jeden z dzienników włoskich donosi, że kanonizacja Joanny d'Arc ulegnie spóźnieniu, a nawet, że można ją uważać za odłożoną „sine die“. Informacja ta niema żadnej podstawy. Przeciwnie, skoro tylko skończą się apary. kongregacja obrządków ma odbyć w tym przedmiocie arocytne posiedzenie, na którym prawdopodobnie będzie obecny Papież. Ojciec św. bowiem widzi w Joannie d'Arc bohaterkę Orleanu i męczennicę i, jak wiadomo, sam oświadczył, że radby przed swoim zgonem być świadkiem jej kanonizacji.

§ Plaga szarańczy staje się coraz groźniejsza w Hiszpanji. Niszczący owad pustoszy przestrzenie na południowym wschodzie Malagi, Murcii, na zachodzie Badajozu i Caeney. Zboże już jest wprawdzie wszędzie zwieziono, ale pozostały jarzyny, winnice i gaje oliwkowe, gdzie szarańcza szerzy swoją niszczącą gospodarkę. W tych dniach nad miastem Badajoz unosiły się takie liczne roje owadów, że przez kilka godzin słońce było zasłonięte, a w powietrzu dzwigał silny brzęczący szmer. Owady padały masami na ulicę. Dotychczas wydano już na walkę z plagą miljon pesetów.

§ Wystawa Livingstona. W ratuszu londyńskim została w tych dniach otwarta wystawa Livingstona, zawierająca mnóstwo pamiątek po słynnym podróżniku, a nadto wiele rekwizytów, potrzebnych eksploratorom afrykańskim, domki przenośne, namioty, lekarstwa i tym podobne. Podczas wystawy mają być wygłoszone odczyty o klimacie zwrotników oraz o środkach ostrożności, które należy tam zachować. Do urządzenia wystawy pomagała m. Wilson, córka Livingstona.

§ Prawda o pojmaniu Aguinalda. Korespondent „Daily Express“ miał rozmowę z pewnym amerykańskim kupcem w Manili, który podczas pojmania Aguinalda znajdował się na wyspie Luzon, a obecnie bawi w Londynie. Kupiec ten zapewnia stanowczo, że całe — znane naszym czytelnikom opowiadanie — o podstępem pojmania wodza filipińskiego za pomocą przekupionych tagalów jest bajką. Wprawdzie pieniądze odgrywały w sprawie tej rolę bardzo ważną, ale przekupiono nie prostych tagalów, lecz samego Aguinalda. Gdy Amerykanie przekonali się, że nie zdołają schwycić zręcznego i ostrożnego dyktatora, zapytali go przez osoby zaufane, za jaką sumę złożyłby broń. Aguinaldo podał cenę, Amerykanie zapłacili ją w złocie i dowódcę powstańców oddał się w ich ręce. Nie jest to zresztą raz pierwszy, że Aguinaldo oddaje się nieprzyjaciolom za brzęczącą monetą. Wiadomo z własnych jego pamiętników, że przed kilka laty sprzedał się Hiszpanom, aby za uzyskane pieniądze zakupić broń i amunicję. Wprawdzie Aguinaldo kupił broń i rozpoczął na nowo walkę dopiero wtedy, gdy Hiszpanie chcieli unieważnić zawarty z nim układ i odmówili wypłacenia reszty sumy umówionej. Amerykanie są zbyt przeornici, aby mieli narażać się na taką niespodziankę. Wypłacili więc sumę żadaną gotówką i z własnej już łaskawości zamianowali przekupionego dowódcę Filipczyków je-

neralem. Zresztą obezwładnienie Aguinalda nie kosztowało ich zbyt drogo: milion funtów szterlingów. Tyle właśnie wynosiły dotąd tygodniowe koszty wojny.

§ Na kongresie tuberkulicznym, który ma się odbywać w Londynie od 22-go do 26-go b. m., będą cztery sekcje: tuberkuloza w miastach i po wsiach, klinika tuberkulozy, patologia włącznie z bakteriologią; tuberkuloza a zwierząt. Jednocześnie będzie urządzona wystawa, ujawniająca, co się czyni dla zwalczania tuberkulozy, a więc znajdą się tam plany i modele szpitali, sanatoriów i t. p. Obrady mają się toczyć w językach: angielskim, francuskim i niemieckim. Program rozrywek następujący: 22 go wieczorem przyjęcie w Queens Hall; 23-go odczyt Kocho w St. James Hall, wieczorem przyjęcie u lorda majora w Mansion House; 24 go odczyt profesora Branardela, następnie „garden party“, urządzony przez komitet dam z hrabiną Derby na czele; 25 go przyjęcie u hr. Derby, nazajutrz wycieczki zbiorowe. Sekcje będą pracowały od 23 go do 26-go pomiędzy wpół do 10-ej zrana, a 2-ga po południu.

§ Podróż po mamuta. Z Petersburga donoszą, że tamieczna akademja umiejętności otrzymała od kierownictwa ekspedycji, która wyruszyła do Syberji, aby znaleźć tam mamuta przywieźć do Petersburga, telegram z Irkucka, donoszący, że ekspedycja przybyła tam 14 czerwca. Jedzie ona parowcem w górę rzeki Aldan i dotrzeć ma po 2 1/2 miesiącach do odalonego o 3000 wiorst Kobymabu. Mamut, o który chodzi, jest podobno jedynym okazem w swoim rodzaju. Własy, skóra i mięso, mają być doskonale utrzymane, a w żołądku znajdują się rzekomo niestrawione jeszcze resztki pokarmów. (?)

§ Stare książki kucharskie zbiera z upodobaniem słynny Cecil Rhodes i posiada już bogatą kolekcję. Są jednak okazy z tej dziedziny literatury, których i milioner nabyć nie jest w stanie; p. Rhodes posiada tedy sekretarza który przesiadywał czas długi w muzeum brytyjskim, przepisyując i tłómacząc stare łacińskie książki kucharskie, jakie się w muzeum znajdują. Wielu współzawodników w świecie zbieraczy p. Rhodes chyba nie posiada.

§ Wnuk Schillera baron Ludwik v. Gleichen-Russwurm, szambelan bawarski, zmarł po długich cierpieniach w Wejmarze. Nieboszczyk był jedynym synem najmłodszej córki Schiller'a, która poślubiła Adalberta von Gleichen, poświęcił się malarstwu i zdobył sobie w Niemczech pewien rozgłos jako uzdolniony pejzażysta. Syn jego, Aleksander v. Gleichen-Russwurm, jest znanym pisarzem.

§ Z Rzymu donoszą: Hr. Robert Cito de Torrecuso, jeden z najwięcej znanych arystokratów neapolitańskich dał znów towarzystwu tamtejszemu temat do opowiadań o sobie. Przed kilku laty ożenił się ze słynną z piękności Heleną Lusich; kiedy stracili razem cały majątek, rozwiedli się i hrabia ożenił się z młodszą Beatrice Fiocca, której mieszczańskie pochodzenie wynagradzał jej wielki posąg. Zaledwie w miesiąc po ślubie młoda hrabina wytoczyła swemu mężowi proces rozwodowy, motywując go tem, iż do małżeństwa przymuszona była przez ojca i ojca jedną zakonnicę. Kiedy oświadczyła ojcu, iż hrabiego nie poślubi, tenże zamknął ją w odosobnieniu, trzymając na chlebie i wodzie przez dni ośm i groźąc, iż ją niezwłocznie pošle do klasztoru, jeżeli jeszcze opierać się małżeństwu z hrabią będzie. Jako świadków przedstawili hrabina trzydziestu członków pierwszych sfer Neapolu, między nimi, księcia von Guardialombardo, markizę Doria, księżnę Roccan i innych. Sąd cywilny rozwiązał małżeństwo, rozwód kościelny jeszcze nie jest uzyskany.

§ Autentyczne ogłoszenie pp. Scrippa i Spółki w miesięczniku „New York Critic“: „Najznakomitszy romans Beller Beller!!! Jeden z najlepszych i najświetniejszych jej utworów, słynny, pod nazwą „Żona swego męża!!!“ Z udziałem ośmiu (8) najwybitniejszych pisarzy. Sensacyjny!!! Wstrząsający!!! Patetyczny!!! Wzruszający do głębi!!!

„Śledź (7) bohaterów: cztery blondynki, trzy brunetki. Szesnastu (16) bohaterów: 1 książę, 1 hrabia, 1 karciarz, 2 morderców, 3 złodziei, czworo (4) rozwiedzionych małżeństw, 1 gimnazjalista, 3 pastorów. Wielka potrójna intryga!!! Rzeź rozgrywa się jednocześnie w Londynie, Dublinie i... Smoleńsku!!!

Wszystkie wydarzenia i wszystkie osoby wzięte wyłącznie z rzeczywistości (klucz do ich nazwisk przy każdym z osobna egzemplarzu).

„Epizody głównejsze:

2 katastrofy kolejowe	2
6 wesel	6
5 morderstw	5
7 kradzieży	7
2 porwania	2
12 scen wielkoświatowych	12
9 skandalów	9
3 niewieści	3
2 łoża śmiertelne	2
1 wybuch podziemny	1

Apteka E. Hellera

Skład materiałów aptecznych i wód mineralnych i t. d.

Kraków, ulica Grodzka 1. 23.

Poleca i wysyła odwrotną pocztą nie Honor opakowania:

Maść na pęgi pewny środek siołk 1 kor.

Essencja łopianowa, sławny środek przeciw wypadaniu włosów, flakon 1 kor. i 2 kor.

Pastyłki dentolinowe, doc. Uniw. dra Łepkowskiego i E. Hellera, znana używana w całym świecie antyseptyczna płukanka do ust i kor. również

Pasta dentolinowa w tubach 60 h. Dentolin antyseptyczny proszek do zębów, puszka 1 kor.

„Pozostało niewiele jeszcze egzemplarzy.

„U w a g a. Mody i stroje opisane są w tym romansie przez Gypa, sceny miłosne — przez Ellę Miller U., katastrofy kolejowe — przez Jokzja, porwania i uwiedzenia — przez Edgara Saltius, sceny wielkoświatowe — przez Annę Katarzynę Grin, skandale — przez J., obrządki ślubne i weselne — przez grono starannie dobranych i wysoko wykształconych... bliskupów (sic), bibosze i awanturnicy na koniec — przez Stefana Krena“.

Rzecz tylko ciekawa, co w tym „romansie“ należy właściwie do samej jego autorki?

§ Kapelań na dworze angielskim. Dotychczas na dworze angielskim było 36, bardzo dobrze płatnych kapelań. Król Edward VII zmniejszył ich liczbę do 12, co znacznie zmniejszyło wydatki, lecz jednocześnie wywołało oburzenie wśród duchowieństwa angielskiego, w prasie jemu oddanej i w pewnych kręgach społeczeństwa.

§ Wspaniały dar. Dr Pearson z Chicago przeznaczył 5 mil. dolarów uniwersytetowi, zobowiązując się wypłacać tę sumę ratami w ciągu lat dziesięciu. Poprzednio już dr Pearson na ten cel ofiarował 3 miliony dolarów.

§ Dom Wiktora Hugo w Paryżu. W latym przyszłego roku przypada setna rocznica narodzin Wiktora Hugo. Różni i wielbiciele poety postanowili zamienić jeden z domów, przez niego zamieszkałych na muzeum pamiątek. Chodziło tylko o wybór domu. Ten, w którym Hugo urodził się w Besancon, był nieodpowiedni, zarówno jak i domy w Brukseli i Guernsey, w których Hugo przebywał podczas wygnania. Postanowiono wreszcie urządzić odpowiednio dom pod Nr 6 przy dawnym placu Royale (dziś Place des Vosges) w Paryżu, albowiem tutaj poeta mieszkał najdłużej od 1830 do 1851 r. i tu stworzył największe swoje arcydzieła. Paweł Maurice, wykonawca testamentu Hugona, oznajmił Radzie miejskiej, że rodzina ofiaruje ten dom miastu i dodaje 50.000 fr. na urządzenie muzeum.

§ Nowy sposób na abonentów całorocznych. Jedno z pism amerykańskich zamieszcza następujące ogłoszenie: „Niniejszem zawiadamiamy szanowne przedstawicielki świata kobiecego, że w liczbie abonentów naszego pisma znajduje się cały szereg młodych, dzielnych wykształconych i nieżonatych mężczyzn i że podpisem własnoręcznym zobowiązali się oni względem nas podać rękę do wspólnego pożycia takiej tylko kobiecie, która wzięła całoroczny abonament naszej gazety“. Tego chyba jeszcze nie było!

§ Nowy Tycjan. Malarz wenecki, p. Brass, podczas wycieczki do Gorycji znalazł tam, w sklepie pewnego antykwariusza, pokryty kurzem i brudem obraz, w którym poznał odrazu arcydzieło. Nie chcąc zwracać uwagi właściciela sklepu, Brass kupił od niego odrazu cztery obrazy za 500 fr., a gdy ten, który zwrócił jego uwagę, został oczyszczony, okazało się, że jest to św. Sebastian Tycjana. P. Brass sprzedał obraz hr. Castellane do Paryża za 100.000.

§ Parasol honorowy. Jeden z oficerów niemieckich, p. Barlach, pełniący służbę wojskową w Chinach, zdobył niezwykle odznaczenie. Uratował on jakiegoś tonącego Chinczyka i otrzymał stosownie do panującego zwyczaju, od gminy parasol honorowy ze wspaniałej materii jedwabnej. Gdyby jednak panował zwyczaj w Chinach nadawania za mordowanie ludzi, nie starczyłoby chyba teraz materii na parasole honorowe.

Konował przeciw chirurgom. Przed rozpoczęciem obrad uczestników Zjazdu Chirurgów w Klinice chirurgicznej, Michał Konował, służący Klinice, zwolennik alkoholizmu, tak się spił, że przed rozpoczęciem Zjazdu wytknął kilka szyb w Klinice. Awanturniczego Konowala za jego niegrzeczne obchodzenie się w właściwy sposób usunięto z Kliniki.

Gabryelski (Krzysztofery, Kraków) sprzedaje fortepiany najznakomitszej w Austrii fabryki Petrol z mechaniką angielską po 500 — wiedeńską po 300 złr.

Kursy walut.

	K o r o n y			
	placą	żądają		
Ruble papierowe	252	50	254	—
Marki niemieckie	117	25	117	85
Franki papierowe	94	90	95	80
20-to frankówki w złocie . .	19	—	19	10

H U M O R.

Spytała córka matki:
— Powiedz, droga mamo,
Co się w praktycznym życiu
Nazywa reklamą?
Tyle razy słyszałam

Nazwę tę głoszoną,
Ze na serio jestem
I zis zaciekawioną.
Na to matka, lubiąca
Wykład poglądowy:
— Abyś dłużej, córeczko,
Nie łamała głowy,
Na p zykładzie objaśnię
Znaczenie reklamy.
Reklamą jest twój posag,
Którego nie damy.

Mianowania. Minister skarbu zamianował dra Ernesta Kwiatkowskiego starszym inspektorem podatkowym w dolno-austriackiej dyrekcji skarbu. — Minister handlu zamianował sekretarza pocztowego w Czarniowcach, Artura Schiffnera, radcą pocztowym we Lwowie.

Wydział krajowy zamianował adjunkta rachunkowego Edmunda Kopaczynskiego rewidentem rachunkowym, oficjała rachunkowego Zygmunta Kossowskiego adjunktem rachunkowym, asystentem rachunkowego Stanisława Nowakowskiego oficjałem rachunkowym.

Z zarządu kolejowego. Minister kolei żelaznych przeniósł na ich własne żądanie komisarzy budownictwa: Feliksa Szlachetowskiego z kierownictwa budowy Lwów II do okręgu dyrekcji lwowskiej, a Henryka Starka, zastępcę naczelnika sekcji konserwacji w Drohobyczu, do kierownictwa budowy Lwów II, zaś adjunkta Teodora Stanisława z okręgu dyrekcji stanisławowskiej do okręgu dyrekcji wiedeńskiej.

Egzamin dojrzałości odbył się w seminarjum nauczycielskim w Krośnie pod przewodnictwem dra Franciszka Majchrowicza w dniach 20 czerwca do 6 lipca włącznie.

Do egzaminu dojrzałości zgłosiło się 37 uczniów publicznych, tudzież 21 eksternistów i eksternistek. Świadectwo dojrzałości otrzymali: Adamik Wincenty, Antosz Józef, Boczar Stanisław, Chndoba Ignacy, Czechowicz Józef, Dworski Alfred, Gawlik Albin (z odzn.), Gureczyszyca Wincenty, Gosztyła Franciszek, Jankiewicz Ignacy, Jaszkiewicz Kazimierz, Jezierski Władysław (z odzn.), Kafel Walenty, Krziba Michał, Kruszyńska Stanisława, Mytkri Jan, Nawrocki Franciszek, Niedzielski Kazimierz, Nissiołowski Stanisław, Nieziński Czesław (z odzn.), Przypanko Jan, Rychlicki Władysław, Skwara Jakób, Sliwiński Michał, Sochański Stanisław, Tomaszewski Julian, Truka Franciszek, Widuch Władysław (z odzn.), Wiśniewski Aleksander (z odzn.), Zawałkiewicz Tadeusz, Zuzak Tomasz, Ziemiański Piotr, Zydyk Grzegorz.

Eksterniści i eksternistki: Sedlak Ernest, Bissacchini Zofia, Chwawańcówna Wanda, Gomtówna Emilia, Kotulanka Maria, Krzysanowska Maria, Zarembianka Stefania (z odzn.), Kalitówna Helena, Urbaniska Julia.

4 uczniom zwyczajnym, 2 eksternistom i 2 eksternistkom pozwolono poprawić się z przedmiotu po wakacjach, odstąpiły od egzaminu 3 eksternistki, reprobowano na 1 rok 5 eksternistów.

XI. Zjazd chirurgów polskich.

Okolo 80 lekarzy z Krakowa, Lwowa, prowincji, oraz Królestwa Polskiego, przybyło w dniu wczorajszym do naszego miasta na XI. Zjazd chirurgów polskich. Uczestnicy Zjazdu wczoraj wieczorem celem powitania zgromadzili się w restauracji hotelu „pod Różą“. Najwięcej uczestników dostarczyły Kraków i Lwów a potem prowincja naszego kraju; Królestwo jest tylko słabo reprezentowane a W. Ks. Poznańskie wcale. Z Warszawy przybyło trzech uczestników. Dziś zrana rozpoczęły się prace Zjazdu zwiędzeniem kliniki chirurgicznej, podczas czego prof. dr Kaden oprowadzał uczestników po wszystkich salach i dawał najdokładniejsze objaśnienia co do urządzeń, oraz prezentował wielu pacjentów, będących w leczeniu, tak na oddziale aseptycznym, jak i ortopedycznym.

Po zwiedzeniu Kliniki uczestnicy zgromadzili się w sali wykładowej, w której obrady zagal twórca zjazdów chirurgów polskich, rektor Uniwersytetu lwowskiego, radca dworu prof. dr Rydygier, zaznaczając, że z uczuciem radości otwiera Zjazd przy tak licznych udziałach lekarzy, a dowodzi to, że zjazdy chirurgów mają swoją rację bytu. Mowca wyraził zadowolenie ze znacznego udziału kolegów z prowincji, oraz że, że Warszawa nie dopisała, twierdząc, że Zjazdy winny odbywać się regularnie co roku. W końcu poświęcił mowca serdeczne wspomnienie ś. p. drowi Drobniowskiemu w Poznaniu, który zawsze brał czynny udział w Zjazdach chirurgów.

Następnie wybrano na zastępców przewodniczącego pp. dra Wehry ze Lwowa, dra Oberrfelda z Warszawy i dra Kozłowskiego, na sekretarza i kasjera potwierdzono przez aklamację pp. prof. dra Bosowskiego i prof. dra Trzebieckiego. Prof. dr Kaden postawił projekt, aby sprawozdania zjazdów drukować w „Przeglądzie chirurgicznym“. Prof. dr Rydygier uważa to wszakże za niewykonalne, z powodu, że „Przegląd“ ma tylko szczupłą liczbę czytelników, a członkowie nie rzadko, aby wykład ich ograniczały się do publikacji w samym tylko „Przeglądzie chirurgicznym“. Prof. dr Bosowski zwraca uwagę na trudności techniczne przy drukowaniu sprawozdań w „Przeglądzie chirurgicznym“. W końcu postanowiono porozumieć się w tym względzie z redaktorem „Przeglądu“ drem Krajewskim.

Po ułożeniu programu co do śniadania i obiadu (który się odbędzie o godzinie 5-tej w Grand hotelu) rozpoczął się program wykładów, których na dziś wyznaczono 30. Wykłady rozpoczął dr Kuczer, któ-

ry przedstawił „dzisiejszy stan nauki o przyczynach raka“ (z demonstracjami). Jutro przed rozpoczęciem wykładów o godzinie 8, uczestnicy zwiedzą klinikę chorób wewnętrznych, rady dworu prof. dra Edw. Korczyńskiego; oddział chirurgiczny w szpitalu św. Łazarza, prof. dra Rudolfa Trzebieckiego i klinikę okulistyczną prof. dra Bolesława Wichorkiewicza.

Opera lwowska w Krakowie.

„MANON“

opera w 4 aktach Masseneta.

(Piąte przedstawienie opery lwowskiej w krakowskim teatrze miejskim dnia 13-go lipca.)

Żał w roku zeszłym trupa operowa włoska wystawiła u nas „Manon“; okoliczność ta zwała mnie do obowiązków streszczania libretta. Zresztą jest ono wzięte z powszechnie znanego romansu abbé Prévosta pod tym samym tytułem.

Dość dobrze przedstawienie tła obyczajowego, jakim odznacza się romans Prévosta, nie jednego tylko Masseneta zniechęciło do przystrojenia równie uroczej jak niemoralnej bohaterki, Manon, w szatę dźwięków. Po Massenecie zabrał się do tego Puccini, z właściwą „werytatem“ nowożytną furją muzyczno-dramatyczną i stworzył dzieło, które, poprzedzone niesłychaną reklamą, doczekało się równie niesłychanego fiasca. Publiczności oraz krytyce nie przypadł do smaku włoski sos z niemą przymieszką wagnerowskiego pieprzu, którym namiętł maestra Puccini oblać pieczeń abbé Prévosta. Daremnie „editori“ włoscy rozstrzygali pajęczą sieć reklamy! Świat nie chciał ani rusz przyjść do przekonania, iżby na odmalowanie błędów i wykroczeń moralnych bohaterki potrzeba aż błędów harmonicznych i wykroczeń przeciw regułom twórczości muzycznej.

Inna rzecz z Massenetem. Jego „Manon“, rzecz bezpretensjonalna, pisana z pewnem zacięciem narodowem, zyskała sobie powszechne uznanie dla muzyki prostej, przejrzystej i niepokrywającej hałasem braku natchnienia. Jest to rzecz pełna wdzięku i fizjji, napisana zgrabnie, instrumentowana bardzo subtelnie, melodyjna w ustępach lirycznych, nieco słabsza tam, gdzie potrzeba rozwinąć siłę dramatyczną, ale w całości nader wartościowa. Śpiewacy obierają ją chętnie za przedmiot popisu a publiczność słucha z niemłą przyjemnością.

Przechodząc do wykonania, zacząć od przedstawicielki roli tytułowej, od p. Ireny Bohussówny. Zachwycający ten i wdzięczny talent, miałem sposobność śledzić od samych początków rozwoju, aż do chwili obecnej i chętnie przyznaję, że wytrwała praca rozwinięła go do wysokiego stopnia doskonałości. P. Bohussówna ma dziwnie miły głos sopranowy, wykształcony doskonale, śpiewa z nieopisanym wdziękiem a gra tak dyskretnie, tak umiarkowanie, a zarazem z taką poezją, że dźwięki mimowoli same składają się do oklasku. Niepospolity urok aparycji scenicznej dopomaga p. Bohussówny niemało do wielkiego sukcesu, jakim zawsze cieszą się jej występy.

Partja „Manon“ dała doskonałej artystce sposobność do rozwinięcia wszystkich zalet, w jakie obfituje jej szlachetny talent wokalny i dramatyczny. Widocznie p. Bohussówna studiowała tę niełatwą rolę ze szczególnym zapalem; każdy ustęp był wykonany znakomicie, z wielkim wyrazem i z wielkiem umiarkowaniem artystycznym. Rola „Manon“ składa się zresztą niemal wyłącznie z ustępów lirycznych, wiemy zaś, że p. Bohussówna celuje w ich odtwarzaniu. Na szczególne podniesienie zasługuje śpiew z I aktu „I cōi Manon“ oraz arioso „Zegnaj, ty nasz słowiczku maly“ w akcie II gim. Były to prawdziwe klejnoty subtelności i wdzięku. Piękne mezzavoco, do którego z łatwością negina się wdzięczny organ p. Bohussówny dodało tym ustępom bardzo wiele uroku. Muszę też podnieść z uznaniem niektóre frazy w „I cōi Manon“, świadczące o wybornym wykonaniu oddechu.

Jednem słowem, sukces był świetny i zupełny. Widząc i słysząc osobistnie „Manon“, trudno nie przyznać racji publiczności lwowskiej, która entuzjastycznie się gra i śpiewem p. Bohussówny w tej roli. Jej Manon jest pod każdym względem kreacją skończoną, to też publiczność po każdym akcie oklaskiwała doskonałą śpiewaczkę nader serdecznie i rzęsiście.

Występ p. Drzewieckiego w partji des Grieux stanowił prawdziwą rewelację. Rok temu, pierwszy miałem sposobność zwrócić uwagę publiczności na niezwykły talent śpiewacki p. Drzewieckiego z okazji jego debiutu w „Traviacie“ i dziś mogę skonstatować, że ten obiecujący wówczas debiutant zmienił się przez rok ubiegły w artystę pierwszej wody. P. Drzewiecki jest wybornym śpiewakiem wirtuozem o pięknym głosie i technice wokalne, którą sięga wyżyn

1.4. Proszę kupować tylko

GORSETY

w Krakowie ul. Grodzka u HERMANA PIESENA

1.4.

specjalisty gorsetów z Pragi. 1612

prawdziwej doskonałości. W forte, czy w piano, w crescendo, czy decrescendo brzmi jego organ jasno, czysto i donośnie; średnica jest pełna i dobrze osadzona w masce, górne zaś tony zadziwiają nieraz siłą i wytrzymałością. Jeżeli dodamy do tego niezwykłą łatwość emisji, szlachetne posługiwanie się efektami głosowymi i prawdziwy zapal nie sfektowany, otrzymamy całość, godną pierwszorzędного artysty.

Co do gry, to zauważyłem w niej olbrzymi postęp od przeszłego roku, tak, że teraz trudno już artystę i pod tym względem coś zarzucić.

Publiczność nasza przyjmowała p. Drzewieckiego w sposób wyróżniający. Darzono go kilkakrotnie ucznemi brawem przy otwartym scenie, a nadto wręczono mu piękny bukiet. Związane akt III. (poprzednio był p. Drzewiecki nie całkiem jeszcze rozśpiewany) przyniósł wybornemu śpiewakowi sukces wielki i zasłużony.

Reszta artystów sprawiała się doskonale. Pp. Szymański (Lescant), Tarnawski (wyborny oberżysta), Paszkowski, Ludwig, Kasprzowiczowa, Ruszkowska i Schuppówna tworzyli otoczenie godne wybornej pary bohaterów. Dzięki temu, że nawet drobne role były wykonane przez śpiewaków tej miary co oni, całość wypadła wprost znakomicie. Wszystkie utępy zbiorowe szły z życiem, czyste, równo i z lekkością niezbędną przy wykonywaniu takich utworów. Niemala część zaśpiewa przypadała p. Spetrino, który prowadził chór i orkiestrę z właściwą sobie sumiennością i temperamentem.

Ogólny sukces sobotniego przedstawienia był przede wszystkim, dzięki wymienionym przedstawicielom obu ról głównych i znakomitemu ensembliowi. Nie wątpię też, że „Manon” stanie się magnetem, przyciągającym do teatru tłumy żądne miłych a prawdziwie artystycznych wrażeń.

Łada.

Różne wiadomości z ostatniej poczty.

Poznań: Proces, wytoczony trzynastu polskim akademikom o należenie do tajnego stowarzyszenia, odroczone. Na wniosek jednego z obrońców, trybunał zgodził się na komisyjne przesłuchanie studenta Bolewskiego w Krakowie i literata Miłkowskiego w Zurychu.

Berlin: Uwiadomiono urzędowo magistrat, że wybór Kaufmana na burmistrza nie uzyskał zatwierdzenia.

Petersburg: „Nowosti” donoszą, że stosownie do rozporządzenia, na stanowiska etatowe w instytucjach wyższych i gubernialnych w Finlandji mogą być przyjmowane jedynie osoby, posiadające język rosyjski.

Rzym: B. prezydent gabinetu Crispi dostał ataku apoplektycznego.

Odessa: Dzienniki tutejsze donoszą, że minister oświaty postanowił, aby żydów, przechodzących z progimnazjów, przyjmowano co do liczby jedynie według normy procentowej.

Londyn: Rząd koreański wysłał batalion żołnierzy i urzędnika śledczego na wyspę Quelpart (gdzie przed dwoma tygodniami przyszło do krwawych starć pomiędzy ludnością krajową a uczniami misyjnymi, w których zginęło podobno 300 tych uczniów. Przyp. Red.).

Konstantynopol: Z Damaszku donoszą o nowym powstaniu Druzów. Zmasakrowali oni załogę turecką w Horanlicz, splądrowali kilka wsi i uprowadzili 8000 sztuk bydła w góry. Na czele powstania stoi 400 ułaskawionych w r. z. przez sułtana szeków.

Oddział wojska tureckiego, wysłany z Damaszku przeciw powstańcom, został przez Druzów z ciężkimi stratami odparty. Wali Damaszku żąda natarczywie posiłków.

Belgrad: W piątek miało się odbyć w miejscowości Prisztina (w Starej Serbji) wyświęcenie na kapłana Sawy Popowicza. Mutessarif Dżemal-bey kazał żandarmom przemocą usunąć Popowicza z cerkwi, a następnie aresztować wraz z tymi wszystkimi, którzy się zebrali w cerkwi.

Metropolita z Prizrendu rozkazał natychmiast, na znak protestu, zamknąć wszystkie serbskie kościoły w okręgu prisztynskim, a równocześnie wniosł z tego powodu telegraficznie skargę do sułtana, do Porty i do patriarchatu ekumenicznego.

Madryt: Sagasta oświadczył, że w najbliższej przyszłości rząd zajmie się rewizją konkordatu, uważając to za najważniejsze zadanie. Watykan nie wzbrania się wejść w układy.

Rzym: Pomimo zaprzeczeń, ambasador hiszpański przy Watykanie, margrabia Pidal, podał się do dymisji, gdyż nie zgadza się na politykę gabinetu Sagasty. Jego następcą będzie obecny prezydent kortezów, margrabia Vega d'Armijo, który podczas jubileuszu Leona XIII sprawował obowiązki nadzwyczajnego ambasadora hiszpańskiego.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

TELEGRAMY „GŁOSU NARODU” Z DNIA 15 LIPCA 1901.

Wiedeń: Gminy czeskie, wśród tych miasta Tabor i Pilzno, wysyłają na podstawie uchwał rad miejskich oświadczenia sympatii dla Francji, pod adresem rady municypalnej paryskiej.

Wiedeń: Otwarcie linii Dunajowej, ostatniej części kolei miejskiej, nastąpi w dniu 6-go sierpnia.

Salzburg: Cesarz przyjmował dzisiaj przed południem liczne deputacje. Na przemówienie burmistrza miasta i prezydenta Izby handlowej, którzy dziękowali za sankcjonowanie ustawy inwestycyjnej, cesarz wyraził nadzieję, że skuteczna i pożyteczna praca Rady państwa w ostatniej sesji przyczyni się także do dobrobytu prowincji i miasta Salzburga, który stanowi jeden z najdroższych klejnotów wśród krajów, pozostających pod jego berłem.

Berlin: Półurzędowa „Berliner Corresp.” zaprzecza stanowczo, jakoby hr. Bülow miał niebawem pojechać do Petersburga.

Paryż: Komisja budżetowa postanowiła obradować aż do końca lipca, by skończyć obrady nad preliminarzami poszczególnych ministerjów. Komisja zajmie się również zbadaniem przyczyn, które wpływają na zmniejszanie dochodów z podatków pośrednich. Proponowane są również daleko idące oszczędności.

Paryż: Z toru kolejowego Dżibati z Harrar wybudowano już 140 kilometrów. W sierpniu będzie wybudowany tor aż po El'bach w odległości 260 kilometrów od Dżibati. Deputowany Uranu, Etienne, domaga się w „Depeche Coloniale”, by rząd francuski gwarantował dochody z owej kolei.

Belgrad: Para królewska serbska wyjedzie na północ w dniu 10 września przez Rumunię do stacji granicznej Reni.

Rzym: Ludność Wenecji według ostatniego spisu liczy 154.000 mieszkańców. Jest to pocieszający objaw, który przeczy, jakoby miasto upadało.

Londyn: Otwarcie kongresu przeciwsuchotniczego nastąpi tutaj w dniu 22 b. m. Ów kongres jest międzynarodowym, jak i przeszłoroczny, odbyty w Wiedniu.

Londyn: Telegrafują z Buenos Ayres, że spokój wewnętrzny, zapewniony dzięki kompromisowi pomiędzy prezydentem Rzeczypospolitej argentyńskiej Roca, i bardzo popularnym generałem Mirre. Nowi ministrowie, Ave Kaneda (skarby) i Gutierrez (sprawiedliwość) są kandydatami kompromisowymi.

Rzym: Stan zdrowia b. prezydenta ministrów Crispi'ego jest zadawalniający.

Londyn: Z Indji donoszą, że wskutek ostatnich deszczów polepszyły się widoki na tegoroczne zbiory polne.

Paryż: Podczas wczorajszego święta narodowego, aresztowano 14 osób. Jakies niewysledzone jeszcze dotąd indywiduum strzelało z okien do tłumu, przy czem jedna kobieta została ranną. Wczorajem panował na ulicach ogromny ruch. Miasto było iluminowane.

Waszyngton: W południowych i zachodnich okolicach Stanów panują ciągle jeszcze ogromne upały.

Londyn: Z Soeulu donoszą, że Japonja czyni potajemne starania o zajęcie wyspy koreańskiej, Kanhua.

Zjazd nauczycieli.

Przemysł: Dzisiejszy Zjazd nauczycieli szkół ludowych zaczął się Mszą św., którą w katedrze łacińskiej odprawił prałat ks. Federkiewicz, tudzież gr. kat. kanonik ks. Mryc. Następnie zebrali się członkowie Zjazdu w sali „Sokoła” w liczbie około 300 osób. O godzinie 10 zrana zajął Zjazd przewodniczący dr Małachowski. Imieniem miasta powitał zebranych dr Tarnawski, imieniem „Sokoła” p. Kusiba, poczem przemawiał inspektor Relinger. Następnie dr Małachowski poddał obszernej ocenie spraw nauczycieli w Sejmie, oraz poświęcił gorącą wzmiankę zmarłym s. p. arcybiskupowi Issakowiczowi, biskupowi Soleskiemu, oraz s. p. Żółtowskiemu. Uchwalono dalej ufundowaniem stypendjum uczciwie pamięć Piramowicza. Wybrano nadto komisję do oceny czynności zarządu.

Wyrażono podziękowanie dr Małachowskiemu za obronę spraw nauczycielstwa w Sejmie. Po południu odbędzie się dyskusja nad zmianą statutu.

Walka bez końca.

Londyn: „Daily News” donosi, że lord Kiczenner zawiadomił rząd, iż można odwołać znaczną część piechoty, walczącej w południowej Afryce, za to jednak żąda Kiczenner więcej jazdy.

Dwie kolumny angielskie stoczyły pod Zeernsth walkę z Boerami, w której 1 oficer angielski padł, 3 innych, oraz 24 żołnierzy odniosło rany. Kilku Boerów dostało się do niewoli angielskiej.

Podczas marszu do Hailbronu bracia prezydenta Steyna z miejscowości Reitz, oraz wielu generałów boerskich dostało się do niewoli angielskiej. Sam prezydent Steyn zdołał uciec. W Reitz miał się znajdować także De Wet, który jednak jeszcze na czas umknął.

Craddock: Wczoraj ścięto tutaj kapładzkiego Holandczyka, nazwiskiem Coetzee, skazanego na śmierć za morderstwo i za zdradę stanu.

Sprawy kreteńskie.

Ateny: Rada departamentu skarbowego na Krecie przedłożył zgromadzeniu narodowemu projekt na lata 1901 i 1902. Dochody 1901 roku wynoszą 3,784.610 drachm; na 1902 rok 3,929.605 drachm. Wydatki zwyczajne na rok 1901 — 3,642.399 drachm; na rok 1902 — 3,368.729 drachm. Na wydatki nadzwyczajne w ciągu lat dwóch potrzeba około 1,500.000 drachm, które będą pokryte w drodze pożyczki.

Wiedeń: „Polit. Corresp.” dowiaduje się, że w samej rzeczy książę Jerzy zgodził się na zatrzymanie stanowiska komisarza jenerałego na Krecie, kierując się wyższymi względami ponad osobiste uczucia. Przyrzeczenie dał książę bez żadnych warunków, mających być wymienionymi w przyszłości.

N A D E S Ł A N E.

PISZCZANY

najznakomitsze uzdrowisko ziarczano-mułowe dla reumatyków, w cierpieniach stawów i kości, w gruźlicy stawów, po złamaniach i zwichnięciach, w podagrze, nerwobólach, zwłaszcza w Ischlas.

Urządzenia tak co do mieszkań, jak i kąpeli według wszelkich wymagań — od luksusowych, aż do najtańszych. Trzy baseny czysto ziarczane, trzy ziarczano-mułowe, jeden porcelanowy. Osobny basen dla ubogich z kąpielami po 10 ent., drugi po 40 ent. — Wanny porcelanowe, marmurowe i drewniane. Stosowanie kąpeli błotnych lokalnych z niezrównanym skutkiem. 1222

Okolice górzysta.

Wszelkich informacji udziela Dr A. Teichmann. Do 15 maja Od 15 maja Kraków, Rynek gł. Piszczany na Węgrzech

Dr Michał Sliwiński

ordynuje przez lato w Rymanowie (dom Zontaka)

Park Krakowski TEATR ROZMAITOŚCI

Dzisiaj i Codziennie 1460

wielkie przedstawienie akrobatyczne połączone z Koncertem.

Muzyka 20 p. p. Reżyser: Rudesludo Roche
Od 15-go lipca nowy program.
Wstęp w dniu powszednie 10 ct. Miejsca rezerwowane: po 60 ct., po 50 ct. i po 30 ct. — Bilety do miejsc rezerwowanych uprawniają do wolnego wstępu. — W niedzielę i święta wstęp 20 ct. W te dni bilety rezerwowane nie uprawniają do wolnego wstępu. Sprzedaż biletów u Wgo St. Karlińskiego w Sukienicach, a od godz. 3 po południu przy kasie.

Specjalista dla chorób nerwowych hydro-, elektroterapii i mięsienia

WSZECH NAUK LEKARSKICH

Dr MIECZYŚLAW NARTOWSKI

b. asystent Uniw. Jagiell. i Prof. Dra Mendla w Berlinie
mieszka obecnie: ul. św. Anny L. 2 i ordynuje od godz. 3—4 po poł. — Tel. Nr. 359. 1488

SKŁAD FORTEPIANOW
W. Barabasz i Sp.

Kraków, Rynek 39. I. piętro. 1608

Zmiana Lokalu! **ED. KLIMEK** **Handel delikatesów Rynek 41**
i Pokoje do śniadań róg ulicy św. Jana
O B E C N I E ! **JAN JANIGA**

Sprawdzano można przez każdą księgarnię, wychodzące w 37 nakładzie piśmie *Dra Med. radcy Müllera*

O osłabieniu nerwów i siły męskiej.

Przesyłkę ofrankowaną można otrzymać za 60 ct. w markach pocztowych. 1080
Cnr Rüber Brauschweig.

NIKT

innej soli nie powinien używać jak tylko jedynie i wyłącznie

sól z kartoników

mieloną i opakowaną przez

WYDZIAŁ KRAJOWY

gdyż ta jest tylko 180 2 0

najczystszej, higienicznej, nieszkodzącej zdrowiu

do nabycia w handlu kolonialnym

J. F. FISCHERA

Kraków, Linia A-B

oraz we wszystkich większych handlach kolonialnych i składach maki.

Poszukuję zaraz w zachodniej Galicji

majątku ziemskiego

z gorzelnią lub bez, w wartości od 150 do 200.000 złr. — Oferty upraszam tak skąd nadesłać pod adresem:

Edward Lipiner — Kraków,

ulica św. Gertrudy L. 10. 1879

Czeski Język

c. k. zaprzysięż. tłumacz sądowy

przyjmuje tłumaczenia rachunków,

kontraktów, korespondencji, skarg,

cenników i t. d. prędko i tanio.

Wiadomość w Dziale inseratowym

„Głosu Narodu“ pod l. 1878.

BROWAR PAROWY

w Trzcinicy

(pocztą, telegraf i stacja kol. państw.)

poleca P. T. Publiczności

„Piwo Bawarskie“

napelniane do flaszek i pasteryzo-

wane w browarze.

„Piwo Bawarskie“ jest 14-

stopniowe, w gatunku, jak silne

importowane piwo z Monachium

i Kulmbach.

„Piwo Bawarskie“

wyrabiane wyłącznie ze słodu wy-

soko suszonego bez domieszki słodu

prażonego, wskutek czego jest c

wiele łagodniejszego smaku, niż

piwo z browarów bawarskich i nie-

mieckich, przypominających smak

karmelu. 1111

„Piwo Bawarskie“

zaleca się bezkrwistym osobom, a

szczególnie Paniom i rekonwale-

scencjom.

Na „Piwo Bawarskie“ usku-

teczna zamówienia wyłącznie brow-

ar w Trzcinicy, a nie, jak wiele

innych browarów zagranicznych

przez pośredników i propinatorów

do flaszek napelniane.

Cenniki rozsyła Browar

darmo i opłatnie.

Młodzieniec

z ukończoną II klasą gimnazjal-

ną lub realną, znajdzie po-

mieszczenie jako **praktykant**

w handlu 1679 7 0

Jana Fischera i Spółki

w Krakowie.

Kamienica narożna

przy ul. Szewskiej w Krakowie

w dobrym stanie, z powodu stosunków

familijnych na 6 1/2 % netto dochodu

(przy pełnym podatku wraz z należą. za

wodociąg) **do sprzedania.** Dochód

może być znacznie podniesiony przez prze-

kształcenie obszernej sieni od ul. Szew-

skiej na sklep. Dług banku krajowego

18.000 złr. Wiadomości udzieli za nade-

ślaniem marki 10 hal. Dr Feliks Kasperek

UZDROWISKO i ZAKŁAD LECZENIA WODA

JAWORZE

(ERNSDORF), Śląsk Austriacki przy Bielsku,

otwarty cały rok.

Pocztą, telegraf i stacja kolejowa. — Pyszne położenie górskie u stóp Śląskich Beskid — klimat zdrowy, łagodny — najnowsze wzorowe urządzenia lecznicze i kąpielowe — oświetlenie acetylowe — znakomita restauracja pod ścisłym nadzorem lekarskim

Lekarz kierujący Dr Leopold Nemerad, znakomity hydropata, długo letni kierownik Zakładu wodoleczniczego w Lindwiesse.

Wszelkich objaśnień udziela tylko dzierżawca dóbr i Zakładu kąpielowego: Carl Forner. 1345 27 28

Majątek Lasowy

obejmujący 4.800 mórg, — w tem lasu starego i rębego 3.400 mórg, — 800 roli, 600 łąk, zagospodarowany dobrze, wraz z inwentarzem żywym i martwym, jest w wschodniej Galicji za cenę 1.150.000 koron, z długiem bankowym 300.000 koron **do sprzedania.** — Bliższych informacji osobom poważnym udzieli Ignacy Plesnar w Krakowie, ul. Jagiellońska l. 5 parter, „Głos Narodu“. 696 6 0

Maść aptekarza Thierrego

z zieloną marką ochronną „Zakonnica“ w 12 małych, albo w 6 fiaskach podwójnej wielkości K. 4, wolne od porta

A. Thierrego centyfoliowa maść do ran

2 słoiki K. 3-50, wolne od porta, za gotówkę.

A. Thierrego apteka pod Aniołem Stróżem w Pregradzie

koło Rohitsch-Sauerbrunn.

Wiedeń: Skład centralny apteka C. Brady, Fleischmarkt 1

Budapeszt: Apteka J. v. Töröka i Dra Eggera.

Agram: u aptekarza S. Mittelbacha. 1823

Pojedynczo do nabycia we wszystkich aptekach.

Wszelkich Odpowiedzi

prywatnych w celu podania informacji lub adresu

przesyła się jedynie li tylko

za nadesłaniem marki na 20 halerzy.

Zarząd Działu inseratowego

„Głosu Narodu“. 160 17 0

Kanarki

HERCYNIE

Poleca najlepsze spie-

waki „Rollery“ z 1900

r., śpiewające łagodnym

tonem, dzwonkowym,

słowikowym, fletowym i gwizdko-

wym sztuka po 8, 10, 12 i 15 złr.

Młode Samce tegoroczne po 3 złr.

za sztukę.

Wysyła na prośbę odwrotnie za za-

czką z gwarancją dostawienia zdrowych

na miejsce przeznaczenia. 6 dni próby

a w razie niezadowolenia wymiana, lub

zwrot pieniędzy.

Hodowla prawdziw. Herceńskich

Kanarków

JAN SZUFA w KRAKOWIE

ul. Florjańska Nr. 43,

II-gie piętro, oficyna.

Kwizdy

Korneu-

burgski

Proszek

dla

Bydła.

dla

Bydła.

Weterin-djetyczny środek dla koni, bydła rogatego

i owiec. Od 50 lat w większej części stajen używany, przy braku obel

de jedzenia, ztem trawieniu, dla poprawienia mleka i pomnożenia wydajności

u krów. — Cena za 1/4 pudelko kor. 1-40, za 1/2 pud. 70 hal. Prawdziwy tylko

z powyższą marką ochronną, do nabycia we wszystkich aptekach i droguerjach.

Skład główny: Franz Joh. Kwizda

c. k. austr.-wgg., król. rumuński i ks. bułgarski dostawca dworu — Aptekarz

obwodowy w Korneuburg p. Wiednem. 1538 1 20

KSIEGARNIA

G. Gebethnera i Spółki w Krakowie

poleca do **NAUKI**

JĘZYKOW CBCYCH

PRAKTYCZNE

PRZYSTĘPNE

ŁATWE METODY

H. BERGERA

do gruntownego nauczania się **języ-**
ków obcych z pomocą lub **bez**
pomocy nauczyciela z wyne-
wą polską i z kluczem.

Metoda angielska . . . Kor. 4-—

w opowie płócienną Kor. 5-—

Metoda Francuska . . . Kor. 2-60

w opowie płócienną Kor. 3 40

Metoda Niemiecka . . . Kor. 2-60

w opowie płócienną Kor. 3 40

Metoda Niemiecka

Kurs wyż. uzupełniający Kor. 4 40

w opowie płócienną Kor. 5 20

Polsko - Francuski

i Francusko-Polski

t. zw. „Emigracyjny“, naj-
większy i najdokładniejszy

z istniejących, — ułożyli

Kazimierski i Bopelowski

Wydanie nowe. Kor. 16, — w opra-
wie Kor. 18.

Słownik **polsko-niemiecki**

i niemiecko-pol-

ski kieszonkowy, do u-
żytku prywatnego w kantorach i szko-

łach, ułożył **prof. Piotr Pary**

lek. W opowie Ko. 3 1611 28 62

KRYNICA.

„Karolówka“

Willi murowana, sucha, słoneczna, tuż

przy łaźniach zakładowych położona,

Pokoje z komfortem urządzone, z po-

ścielą lub bez, pojedyncze lub partjami,

dzienne lub sezonowe do wynajęcia.

Kuchnia w domu ku wygodzie gości

Zgłoszenia na mieszkania przyjmuje za-

razd domu. — Adr. telegr. „**Karo-**

lówka“ Krynica. 1748 9 10

Ser Groyer

z powodu zmiany wyrobu, hurto-

wnie lub większymi partjami **do**

sprzedania. 1844 5 5

Wiadomość w **Dyrekcji Dóbr**

Grębowskich op. Grębów.

Złoty medal i dyplom honorowy.

Paryż 1900.

1/2 kg. cukrów 1 złr.

1/2 „ czekoladek mieszanych

1 złr. 20 ct.

1/2 „ cukrów, bomby, pra-

linki bryl. 1 zł. 50 ct.

1/2 „ herbatników 60 ct.

poleca

fabryka cukrów deserowych

ul. Bracka 5

B. BOROWSKI i Sp.

dawniej 1760 6 8

Antoni Nowiński.

Letnie mieszkanie

w **Przegorzalach**

(Dwór) 20 minut od Krakowa

5 pokoi, przedpokój i kuchnia

na I-szem piętrze.

3 pokoje i kuchnia na parterze.

Wiadomość tamże. 1891 2 3

Zdolne inkasentki

i agentki

do sprzedaży domowego artykułu **znaj-**

dą zaraz umieszczenie. — O

ferty pod „**B. T. 150.**“ przyjmuje

Dział inser. „Głosu Narodu.“ 1893 2 3

W Królestwie

MAJĄTEK

około Szkalbmierza,

przeszło 10 wtek dobrej gleby, z inwen-

tarzem i dobrymi budynkami, ogrodem

i dworem w całej pełni, na **zamianę**

za kamienicę w Krakowie.

Ktoby miał prawo rosyjskiego poddań-

stwa, zechce się zgłosić po wiadomość,

której udzieli p. **Ignacy Plesnar**

Kraków, ulica Szewska L. 13. 1882

Dla Letników

mieszkanie ładne i suche jest

w Świątyniach zaraz, do wynajęcia. —

Wiadomość rod Nr. 294. 1899 2 3

Poszukuje się

buchalterkę-kasjerkę

do handlu z kaucją najmniej 800 koron,

oraz **praktykanta** do tegoż

handlu i pokoju do śniadań. Zgłoszenia

„Posada“ Nowy Sącz poste rest. 1872

Pokój do wynajęcia

frontowy, duży z przedpokojem, mniej-

szaj pokój umeblowany frontowy z przed-

pokojem, na załanie może być z utrzy-

mianiem Ulica Garncarska Nr. 61 piętro.

1858 2 3

Dwór murowany

o 10 pokojach,

z licznymi budynkami gospo-

darskimi murowanymi, da-

chówką krytymi, z 40 mor-

CAŁY ROK OTWARTY

Zakład kąpielowy wód siarczanych i Sanatorium w Swoszowicach pod Krakowem

wśród parku stuletniego i lasu szpilkowego, 5 kilometrów od Krakowa, stacja kolei, poczta i telegraf w miejscu, 18 razy dziennie połączony z Krakowem koleją i omnibusami.

Znane w Polsce od XV wieku Swoszowickie wody siarczane przewyższają swą siłą i skutecznością inne tego rodzaju wody krajowe i zagraniczne; leczą: przewlekły gościec stawowy, mięśniowy, jakoteż dna (podagra) choroby serca na podstawie reumatycznej, nerwobóle szczególnie ischias — porażenia tak centralne jak obwodowe — kłę we wszystkich jej postaciach — choroby skórne połączone z przerosłem i zgrubnieniem warstw skóry — przewlekłe zatrucia rtęcią i ołowiem, obrażenia kości, różne choroby nerwowe.

W nowo urządzonym Sanatorium z centralnie ogrzewanymi łazienkami, mieszkaniami, korytarzami i ogrodem zimowym ogrzana jest woda siarczana w najnowszy sposób (ulepszoną metodą Czerwikiego) używany w pierwszorzędnych zakładach zagranicznych, wskutek czego nie ulega on ze swych składników i dlatego kąpiele siarczane Swoszowickie są pierwszorzędne szczególnie w połączeniu z kąpielami i tuszami elektrycznymi. W leczalnicach galwanizacja, faradyzacja, elektromasaż i wszelkie procedury elektroterapeutyczne i hydroterapeutyczne, wykonywane przez lekarza zakładowego. — Zakład kąpielowy letni również w czasie zimnej pory centralnie ogrzany otwarty od 1 maja do 1 października.

Mieszkania odnowione; w kwietniu, maju, wrześniu i październiku o trzecią część tańsze. Muzyka zakładowa. Pensjonat i restauracja w miejscu Ceny umiarkowane. Blizsze szczegóły udziela Zarząd. 1257 20 39

Szczawa alkaliczno-sodowa, zawierająca części składowe chemiczne, jak

Zalecona przez
Towarz. lekarskie
w Krakowie

Woda Selterska

wyrobu naszego Zakładu fabrycznego wód mineralnych sztucznych, będącego pod kontrolą Komisji przemysłowej Towarzystwa lekarskiego,

używaną bywa w katarach płuc i oskrzeli, wogóle przeciw kaszlowi z dobrym skutkiem.

Cena flaszki w Krakowie 16 ct.

Do nabycia w aptekach i drogeriach, skład dla Lwowa w aptece J. Wewiórskiego.

1096 13 0

K. Rząca i Chmurski w Krakowie, właściciele fabryki wód mineralnych.

Kapelusze i czapki męskie
Bielizna męska, kołnierze,
mankiety, skarpetki i pończochy
Krawaty w wielkim wyborze
Rękawiczki gładkie własnego
wyrobu, oraz niciane i jedwabne

Kamizelki i bluzki letnie
Płaszczki od deszczu i prochu
Parasole od deszczu i słońca
Pledy i koce angielskie
Obuwie jasne i pantofle pokojowe
Sweatery, pończochy czapki,
i pelerynki dla cyklistów

Kufry trzcinowe nader lekkie,
kuferki ręczne, torby
i nesessery, pudła na kapelusze
i wszelkie przybory do podróży.

Przybory do gry »Lawn Tennis«
1446 14 15

polecają w wielkim wyborze
po niskich cenach

Br. Bilewscy

w Krakowie, obok kościoła
Najsw. P. Marji.

FABRYKA SIATEK
konstrukcyj i artystycznych ślusarstwa
J. GORECKI i SP.

Kraków, ulica św. Wawrzyńca 28,
Telefon Nr. 277 1089
wykonuje wszelkie roboty w zakresie
powyższych produktów wchodzących.
Cenniki na żądanie. — Ceny przystępne. — Termin ściśle dotrzymany.

DLA FIRM!
5000 Kart koresp.
z widokami własnymi

(zdjęcia lokalów i t. p.) dostarcza za
nadesłaniem fotografii 31x26 cm.
z 1 obrazem . . . . . 110—
z 2 obrazami . . . . . 130—
z 3 obrazami . . . . . 150—

»KOSMOS« 1892
Fabryka Wyrobów Papierowych
Wiedeń XVII, Bergsteigasse 36—38.

Technik

wytrawny, praktyk budowlany, jak w kancelarii tak na budowie, zdolny do prowadzenia budowy wysokich, fabrycznych, wojskowych, i t. d. i t. d.

poszukuje zajęcia
Blizsza wiadomość w Dziale inżynierskim „Głosu Narodu“ pod l. 1877.
2 3

Poszukuje się jako współnika

młodego, zdolnego handlowca z m.łym kapitałem do handlu kolonialnego w najludniejszej części miasta położonego. — Adres: Dział inżynierski „Głosu Narodu“ pod l. 18. 1875 2 3

Towarzystwo Tkaczy

pod wezwaniem św. Sylwestra

w Korczynie

poczta loco obok Krosna

zaszczycone medalami za usługi na Wystawach w Rzeszowie, Przemyśle, Krakowie i na pow. Wystawie we Lwowie w r. 1894.)

poleca P. T. Publiczności ze swego głównego składu **wyroby czyste lniane**, jak: płótna różnego gatunku od najcieńszych do najgrubszych na koszule, prześcieradła, poszewki, sienniki, worki, ścielki do podłóg i t. p.; płócienniki kolorowe i zefiry w różnych deseniach i kolorach; dreśliszki zwykłe i adamaszkowe, z orłami polskimi, szare kuchenne, kąpielowe włochate; obrusy z serwetkami w różnych deseniach i gatunkach, tak białe, adamaszkowe, jak również kolorowe; Chustki męskie i damskie białe; ścielki szare i białe z brzegami kolorowymi; fartuszki kolorowe ze szlakiem; kapy na łóżka; kamgarny czysto wełniany; szewloty (zeugi) na ubrania męskie, damskie i dziecięce, tak letnie, jakoteż zimowe różnego koloru, gatunku i t. p. w zakres tkactwa wchodzące.

UWAGA: Towarzystwo nie posiada w żadnym mieście składu, li tylko w Korczynie (przy szkole kraj. tkackiej we własnej kamienicy, ani też żadnych agentów nie wysyła. — Wiele listów z uznaniem w każdej chwili do przejrzenia.

Adres: Towarzystwo Tkaczy pod wezw. św. Sylwestra w Korczynie obok Krosna.

Zamówienia skutkują się odwrotną pocztą. — Cenniki i próbki na żądanie wysyła się franco.

156 12 3

DYREKCJA.**Dwa sklepy**

tuż przy Rynku,

w ulicy Szewskiej Nr. 2

jeden z oknem wystawowym,
do wynajęcia każdego
czasu, drugi obok niego,
(w którym obecnie mieści się
magazyn p. Niemietza), do
wynajęcia od 1 października r. b.

Blizsza wiadomość w Księ
garni katolickiej Dr Władysław
Milkowskiego, w Krakowie,
Bynek gł. Nr. 30, telefonu Nr. 418.
1604

NAKŁADEM KSIĘGARNI

D. E. FRIEDLEINA w Krakowie
Rynek gł. L. 17 (telef. 452)

wyszły

POEZJA
Edmunda Bledera

serja I.

Cena egzempl. broszurow. i ztr. 30 ot.
„oprawnego i „80
Do nabycia we wszystkich księgarniach. 1905 1 0

KALENDARZYK**Tatrzański**

Zakopane i Tatry

Przewodnik po Zakopanem i górach, zawierający wszystkie potrzebne wiadomości dla przybywających. — Niezbędny dla gości i turystów. 220 stron druku, 2 mapy kolorowe. Cena w ładnej oprawie kor. 2.40.
Do nabycia we wszystkich księgarniach. 1873

Hotel „Morskie Oko” ZAKOPANE

ul. Krupówki 965

dnia 14-go Lipca 1901 r. został
otwarty, obejmuje 60 pokoi od
1 kor. dziennie wyżej.

Restauracja, cukiernia, bilard, sala
concertowa i balowa, fortepian
concertowy, oświetlenie gazowe,
wodociąg etc. 1908 1 3

Wózek lekki

Na pary małych kucyków po-
szukuje **Konrad Marchewka**
Kraków, ul. Szczepańska 3. 1904

Dom parterowy

nurowany, dachówka kryty, z ogrodkiem
warzywno-owocowym na froncie, mogą-
cym być użytym jako parcela budowlana,
wraz z długim hipoteczny, jest do
sprzedania na Krowodrzy murowa
sej Nr 147. 1103 1 4

Poszukuje się kupna

kilku kamienic
w Krakowie i Podgórzu,

dla zgłoszonych reflektantów z Kró-
lestwa i Litwy, w dobrych i zdrowych
dzielnicach, w cenie od 40 do 80 tysięcy
i wyżej.

Właściciele odpowiednich kamienic, któ-
rych życzeniem jest takowe po być, zechcą
się zgłosić z detalicznymi ofertami pi-
semnemi do zarządcy Działu inżynierskiego
„Głosu Narodu“ Kraków ulica
Szewska l. 13. 1907 1 5

Praktykantka

z lepszej rodziny od lat 14—15, włada
jęcą polskim, a jeżeli możebne i nie-
mieckim językiem, zostanie natychmiast
przyjęta z płacą początkową do mojego
składu gorsetów. 1906 1 2

Herman Pleson
specjalista gorsetów

Kraków, Grodzka 4.

Poszukuje się kapitalisty

mającego od 40—60 tysięcy koron kapitału do
obrotu do przedsiębiorstwa potrzebnego, z którego udział
czystego zysku przynieść może od 15—20% od włożonego
kapitału. 1880 3 3

Kapitał zapewnionym zostanie na dobrej hipotece bez żadnej
ryzyki, gdyż gotówka ta potrzebna jest na prowadzenie fabryk.
Zgłoszenia osób reflektujących i bliższych objaśnień udzieli
p. Ignacy Plesnar Kraków, Szewska Nr. 13 „Głos Narodu“